

Olsztyn, dnia 21.03.2018r.

ADRES DO KORESPONDENCJI
KONOPKA&KONOPKA s.c.
ul. Warmińska 8/5, 10-545 Olszyn

**Urząd Miasta
w Korszach
ul. Mickiewicza 13
11-430 Korsze**

W nawiązaniu do wezwania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kętrzynie, z dnia 23.02.2018r. znak: ZNS.4081.2.1.2018, w sprawie uzupełnienia przedłożonej dokumentacji dot. wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, polegającego na budowie Centrum Badawczo-Rozwojowego WIPASZ S.A., które zlokalizowane ma zostać na terenie działki nr 34/6, położonej w miejscowości Warnikajmy, gmina Korsze, informujemy co następuje.

Ad.pkt. 1

Na stronie 18 przedłożonego „Raportu...”, kontynuując charakterystykę planowanego przedsięwzięcia pod względem lokalizacyjnym, zamieszczono informację na temat odległości, jakie dzielią obszar działki o numerze 34/6, na którym planowana jest budowa Centrum Badawczego, od najbliższych zabudowań mieszkalnych. Ustalono, że odległości te wynoszą:

- na północ ok. 1,00 km w miejscowości Warnikajmy,
- na południe ok. 1,30 km w miejscowości Gudziki,
- na południowy-wschód ok. 1,05 km w miejscowości Podgórzyn.

Wyjaśniamy, że odległości przedstawione powyżej określono z odczytu danych zawartych w wyrysie z mapy ewidencyjnej sporządzonej w podziałce 1:5000 z 15.01.2018r., a także pomiarów sporządzonych w

oparciu o materiały kartograficzne zamieszczone w serwisie internetowym geoportal.

Analizując rzetelność przedstawionych powyżej informacji w odniesieniu do prognoz oceny oddziaływania na środowisko do zmiany miejscowego planu pod budowę ww. inwestycji należy wziąć pod uwagę, że autor ww. oceny najprawdopodobniej jako punkty odniesienia analizował granice administracyjne wsi najbliższej położonych względem terenu oznaczonego w miejscowym planie symbolem H.31.RU.

W związku z powyższym stwierdzamy, że przedstawiona przez nas na stronie 18 „Raportu...” informacja jest właściwa i nie wymaga korekty. Wydaje się natomiast za zasadne przedstawienie dodatkowych informacji o odległości najbliższych zabudowań mieszkalnych od miejsca, w którym zaprojektowano budowę budynków Centrum Badawczego. Budynki te będą źródłami emisji substancji wprowadzanych do powietrza oraz hałasu.

Najbliższy budynek hodowlany wchodzący w skład instalacji, w kierunku wsi Warnikajmy, oddalony będzie o ok. 1200 m. Natomiast budynek w kierunku zabudowy miejscowości Podgórzyn, oddalony będzie o ok. 1070 m. Odległość projektowanego budynku inwentarskiego od zabudowań mieszkalnych w kierunku wsi Gudziki, wynosi ok. 1350 m.

Należy podkreślić, że miejscowość Podgórzyn stanowi niewielką osadę, liczącą 5 mieszkańców (stan na koniec 2016r. wg UM w Korszach). Zabudowa to pozostałości po dawnym, niewielkim folwarku, uzupełnione budynkiem mieszkalnym w zabudowie bliźniaczej (obiekt usytuowany w północno – wschodniej części miejscowości).

Ad.pkt. 2

W załączeniu przekazujemy mapę sytuacyjną, sporządzoną w skali 1:5000 w wersji elektronicznej. Ponadto przesyłamy pismo Burmistrza Korsza z dnia 13.03.2018r. , znak: GT 7021.3.2018r. (w załączeniu).

Ad.pkt. 3 Na terenie projektowanej instalacji będą zainstalowane zbiorniki do magazynowania gazu płynnego propanu. Łączna pojemność zespołu ww. zbiorników wynosi: 26,80 m³ (4 zbiorniki, z których każdy posiadał będzie poj. 6,700m³).

Ad.pkt. 4 Wg. wypisu z rejestru gruntów z dnia 12.10.2017r. , działka nr 34/5 posiadała powierzchnię 111,96 ha.

Na podstawie projektu podziału nieruchomości rolnej powyższa działka została podzielona na dwie działki :

- nr 34/6 o powierzchni 7,06 ha, na której planowana jest realizacja przedsięwzięcia,
- nr 34/7 o powierzchni 104,90 ha.

Zgodnie z Uchwałą Nr XLI/272/2017 Rady Miejskiej w Korszach z dnia 28.07.2017r. (obowiązującej od 20.09.2017r.), w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów gminy Korsze, część działki 34/5 obr. Warnikajmy została wydzielona i oznaczona symbolem H.30.R1 (aktualnie część działki nr 34/7) o pow. 61,54 ha, która przeznaczona jest na tereny rolnicze. Natomiast obszar terenu oznaczonego symbolem H.31.RU (aktualnie działka nr 34/6) o pow.7,06 ha, przeznaczony jest pod teren obsługi i produkcji w gospodarstwach rolnych.

Wobec powyższego, jak można przypuszczać, zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczyły części działki 34/5 (obecnie 34/7), obr. Warnikajmy.

Ad.pkt. 5

Odpowiedź została zawarta w piśmie Burmistrza Korsz z dnia 13.03.2018, znak: GT 7021.3.2018r. (w załączeniu).

Ad.pkt. 6 i 26 W momencie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji, Inwestor podejmie kroki w zakresie lokalizacji i realizacji ujęcia wody, a także przygotowywania dokumentacji hydrogeologicznej niezbędnej do wykonania otworu studziennego i zatwierdzenia zasobów wodnych.

Wykonanie wymaganych prac zostanie zlecone specjalistycznej firmie, która podda szczegółowej analizie istniejące warunki hydrogeologiczne, w tym ukształtowanie terenu w odniesieniu do zamierzeń inwestycyjnych.

Po wykonaniu odwiertu studziennego oraz wstępnej analizy wody, podjęta zostanie ostateczna decyzja o rodzaju planowanej do montażu stacji uzdatniania wody.

Zgodnie z klasyfikacją przedstawioną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010r. *w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (tj. Dz.U. z 2016 poz.71), planowane przedsięwzięcie nie będzie zaliczane do przedsięwzięć określonych ww. rozporządzeniu. Zdolność poboru wody projektowanego otworu studziennego będzie mniejsza niż 10m³/h.

Z analizy mapy hydrogeologicznej Polski, arkusz Reszel wynika, że głównym użytkowym poziomem wodonośnym jest trzeci poziom czwartorzędowy. W obszarze miejscowości Warnikajmy, wydajność potencjalna studni zawiera się w przedziale 30-50 m³/h.

Ponadto ustalono, że ww. materiał kartograficzny zawiera informację, że obszary w okolicy miejscowości Łankiejmy, Kolno, Wandajny, są zagrożone zanieczyszczeniami pochodzącymi z hodowli zwierząt.

Zagadnienia dotyczące oddziaływania projektowanej instalacji na wody podziemne zostały szczegółowo przeanalizowane na stronach 31-39 przedłożonej dokumentacji.

Obszar projektowanej instalacji nie jest zlokalizowany na obszarze zbiorników wód podziemnych, terenów górniczych czy obszarów ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych.

Z załączonej „Opinii geotechnicznej ...” z 10.2016r., sporządzonej przez Pana Andrzeja Bartoszewicza wynika, że na podstawie wykonanych wierceń w 22 punktach wyznaczonych na obszarze działki nr 34/6, ustalono występowanie:

- piasków próchniczych i gliny próchniczej o miąższości warstwy 0,8 m,
- poniżej występują warstwy gliny o różnym stopniu plastyczności.

Podsumowując należy podkreślić, że w obrębie miejscowości Warnikajmy, warstwy wodonośne są stosunkowo dobrze izolowane osadami poprzez warstwę utworów nieprzepuszczalnych (gliny i ilów) o miąższości przekraczającej 50 metrów co powoduje, że jakość wód głębszych nie jest zagrożona wpływem czynników zewnętrznych, takich jak nawożenie pól gnojowicą, czy odprowadzanie bezpośrednio wód opadowych na tereny biologicznie czynne.

Ad.pkt. 7

Gmina Korsze, na terenie której planowana jest inwestycja, znajduje się na obszarze JCWPd 20. Jednolite części wód podziemnych o numerze 20 obejmują powierzchnię 6089.3km², na której panują różnorodne warunki hydrologiczne, a stwierdzenia ujęte w opracowaniach są ogólnikowe i mało precyzyjne, bez wskazania konkretnych lokalizacji. Mając na uwadze powyższe, analizę w zakresie warunków hydrogeologicznych panujących w obrębie obszaru działki nr 34/6 obr. Warnikajmy oparto na dokumentacji Państwowego Instytutu

Geologicznego „Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski, arkusz Reszel, jednostka nr 5.

W dokumentacji nie stwierdzono występowania okien hydrogeologicznych na obszarze arkusza Reszel.

Ponadto analizie poddano przekroje hydrogeologiczne charakterystyczne dla poszczególnych miejscowości zlokalizowanych na obszarze arkusza Reszel. Nie stwierdzono tam również występowania okien hydrogeologicznych.

Ponadto należy podkreślić, że obszar gminy Korsze nie został objęty żadnym regionalnym opracowaniem hydrogeologicznym.

Mając na uwadze powyższe, jak również opinię geotechniczną dot. obszaru na którym planuje się zrealizować inwestycję z 10.2016r. Sporządzona przez Pana Andrzeja Bartoszewicza można domniemywać, że na obszarze działek zlokalizowanych w obrębie miejscowości Warnikajmy, nie będą występowały okna hydrogeologiczne.

Ad.pkt. 8 i 16

Zadaniem preparatu jest chemiczne wiązanie azotu, uniemożliwiając jego przemianę w amoniak i unos, a w konsekwencji emisję ww. substancji do powietrza. Wykorzystywany w hodowli preparat o nazwie DEZOSAN WIGOR jest preparatem stosowanym do suchej dezynfekcji ściółki w obecności ptaków. Preparat stosuje się w formie proszku, rozsypując go na powierzchni produkcyjnej (ściółka). Ww. preparat posiada bardzo szerokie spektrum działania, gwarantując wysoką skuteczność i długotrwałą dezynfekcję obiektów inwentarskich, a ponadto:

- skutecznie zwalcza bakterie, wirusy i grzyby. Zmniejsza ryzyko wystąpienia kolibakteriozy, salmonellozy, kokcydiozy oraz aspergilozy.
- preparat larwobójczy much

- poprawia mikroklimat pomieszczeń inwentarskich
- zmniejsza stężenie amoniaku
- osusza powierzchnie dezynfekowane
- umożliwia długotrwałą i skuteczną dezynfekcję
- nietoksyczny dla ludzi i zwierząt
- może być stosowany w obecności zwierząt.
- Preparat posiada atest PZH oraz zezwolenie Ministra Zdrowia Nr 3098/07.

Wg. opinii osób użytkujących preparat, poprawia on wartość nawozową nawozów poprzez wzbogacenia go w związki azotu. Ponadto stosowanie preparatu wpływa na zmniejszenie oddziaływania odorowego stosowanych nawozów.

Stosowane nawozy nie zawierają drobnoustrojów chorobotwórczych.

Stosowane dodatki w postaci między innymi Dezosanu powodują zmianę fizycznych właściwości odchodów i ułatwiają ich dalszą obróbkę. Ich użycie powoduje wzrost płynności nawozów, eliminację powierzchniowej skorupy w zbiornikach magazynowych, redukcję rozpuszczalnych zawiesin i ograniczenie rozwarstwiania gnojowicy.

Zastosowanie środków biobójczych może spowodować, że mycie kanałów gnojowych będzie łatwiejsze i szybsze, co będzie prowadzić do oszczędności w zużyciu wody i energii.

W załączeniu przesyłamy ekspertyzę DEZOSANU WIGOR

Ad.pkt. 9

Wody opadowe są to wody z opadów atmosferycznych i z topnienia śniegu. Skład wód opadowych zależy od stopnia zanieczyszczenia atmosfery i powierzchni utwardzonej.

Tak jak przedstawiono w dokumentacji, teren objęty inwestycją nie będzie wyposażony w system kanalizacji deszczowej, zbierającej wody opadowe z dachów i utwardzonej powierzchni dróg dojazdowych.

Wody pochodzące z połaci dachowych (powierzchnia ok. 1,00 ha) mogą być zanieczyszczone zawiesiną. Zanieczyszczenia pyłowe zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego i mogą być wprowadzane do wód lub do ziemi bez oczyszczania.

Drogi i place zlokalizowane na terenie projektowanej instalacji, po których przewidziany jest ruch pojazdów będą miały łączną powierzchnię ok. 0,832 ha.

Natomiast powierzchnię czynną biologicznie, stanowić będzie teren ok. 5,16 ha. Na terenie projektowanej instalacji nie będą przebywały na stałe maszyny robocze i samochody ciężarowe, nie będą również wyznaczone i urządzone stałe miejsca parkingowe dla ww. pojazdów. Na terenie dróg i placów manewrowych nie będą prowadzone prace w wyniku, których mogłoby dojść do zanieczyszczenia gruntu poprzez wody deszczowe. Środki transportu i maszyny rolnicze będą przebywały na terenie instalacji, jedynie podczas dostawy surowców, paliw, drobiu, spedycji ptaków i obornika. Spedycja drobiu i obornika oraz dostarczanie surowców odbywać się będzie przez firmy zewnętrzne świadczące usługi w tym zakresie. Stan techniczny pojazdów i maszyn roboczych, które będą wjeżdżały na teren działki 34/6, będzie kontrolowany celem wyeliminowania ewentualnych zanieczyszczeń podłoża substancjami ropopochodnymi.

Do ściółki dodawane będą środki redukujące emisję amoniaku do powietrza, które ograniczają w sposób znaczący zawartość zanieczyszczeń w wodach deszczowych, kierowanych bezpośrednio do gleby.

Wobec braku realnego niebezpieczeństwa zanieczyszczenia podłoża substancjami ropopochodnymi, założono powierzchniowe

odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych budynków oraz obszarów utwardzonych, bezpośrednio do gruntu.

Obiekt zostanie wyposażony w sorbenty substancji ropopochodnych.

Jednocześnie należy zauważyć, że zgodnie z „Mapą wrażliwości wód podziemnych na zanieczyszczenia plansza 2 podatność na zanieczyszczenia głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) ”.

Wydane przez Ministerstwo Środowiska.... (mapa załączona do przedłożonej dokumentacji), projektowana instalacja w miejscowości Warnikajmy nie będzie zlokalizowana na obszarze ochrony GZWP, jak również poza strefą występowania płytkich wód podziemnych o średniej, małej lub bardzo małej podatności na zanieczyszczenie.

Powierzchnia terenu działki nr 34/6 obręb Warnikajmy, ukształtowana jest w sposób pozwalający na czasową retencję opadów.

Warstwa glebowa zalegająca ponad warstwą gliny, w docelowym stanie zabudowy instalacji przyjmie wody opadowe i rozprowadzi je po powierzchni biologicznie czynnej działki nr 34/6. Wielkość powierzchni utwardzonej, zgodnie z projektem będzie wynosiła ok. 0832 ha, jednak zdecydowanie dominującym typem zagospodarowania terenu będzie powierzchnia biologicznie czynna, stanowiąca ok. 5,16 ha. Wody opadowe nie będą stanowiły zagrożenia dla gruntów sąsiednich.

Na podstawie danych opisujących budowę geologiczną gruntu zawartej w "Opinii geotechnicznej ..." z 10.2016r. Sporządzonej przez Pana Andrzeja Bartoszewicza, teren inwestycji charakteryzują się przypowierzchniową warstwą gleby i żwiru oraz gliny, gdzie współczynnik wodoprzepuszczalności wynosi 0,0001 m/s.

Poniżej obliczono chłonność gruntów, z uwzględnieniem bilansu powierzchni działki 34/6, po zrealizowaniu projektowanej instalacji.

Całkowita powierzchnia przedmiotowej działki na której planuje się zlokalizować inwestycję wynosi około 7,06 ha, w tym:

- powierzchnia utwardzona (drogi i place manewrowe) wynosi około 0,832ha,
- powierzchnia zadaszeń: około 1,067ha,
- powierzchnia biologicznie czynna: ok. 5,16 ha.

Ilość wód opadowych z całej powierzchni :

$Q = q \times \psi \times F$ [dm²/s] gdzie:

q – natężenie deszczu miarodajnego = 130 dm³/s*ha

(dla deszczu o $t = 15$ min, $p = 20$ %)

Ψ – współczynnik spływu (zależny od rodzaju powierzchni)

F – powierzchnia odwadniana

$$Q = 130 \cdot (7 \cdot 0,832 + 2 \cdot 1,067 + 5,16 \cdot 0,1) = 1101,10 \text{ [dm}^2/\text{s]} = 1,101 \text{ m}^2/\text{s}$$

Obliczenia zdolności chłonnej gruntu:

$$Q = K_f \cdot (h_f + h_w) / (2 h_f + h_w) \cdot F$$

Q – zdolność chłonna [m³/s]

K_f – współczynnik wodoprzepuszczalności warstwy gleby 0,0001 m/s,

h_f – droga filtracji w grunt,

h_w – głębokość wody w urządzeniu chłonnym (przyjęto pełne napełnienie warstwy),

F – powierzchnia czynna urządzenia wodnego

Droga filtracji w grunt $h_f = 1,25$ m

Wymiary obszaru infiltracyjnego:

7,06ha – 1,067 ha - 0,832 ha = 5,16 ha , powierzchnia chłonna – ok.

51600 m²

Zdolność chłonna gruntu:

$$Q = 0,0001 \cdot [(1,25+0) / (2 \cdot 1,25+0)] \cdot 51600 = 2,58 \text{ m}^2/\text{s}$$

Ilość wód opadowych z dachów oraz z powierzchni utwardzonych jest mniejsza od możliwości chłonnej gruntu, co zapewnia prawidłowe wsiąkanie wód opadowych w związku z powyższym wody opadowe, nieujęte w szczelne systemy kanalizacyjne, odprowadzane do ziemi nie będą powodowały szkód na gruntach sąsiednich, nie spowodują zmiany stanu wody na gruncie działki nr 34/6, zwłaszcza kierunku odpływu.

Ilości samochodów przyjmowane do obliczeń rozprzestrzeniania się hałasu w środowisku, przedstawiono na stronie 300 „Raportu..”. Zakłada się, że w najgorszym okresie w ciągu 8 godzin w porze dnia będzie przemieszczać się 10 szt. samochodów ciężarowych oraz 10 sztuk samochodów osobowych, które będą przemieszczać się na wyznaczony parking, poza terenem instalacji.

Biorąc pod uwagę przewidywane natężenie ruchu pojazdów po terenie przedsięwzięcia przyjęto, że związki węglowodorów ropopochodnych będą występować w śladowych ilościach. Stężenia zanieczyszczeń związkami ropopochodnymi w wodach opadowych i roztopowych nie będą wymagały zastosowania urządzeń do ich podczyszczania. Na terenie przedsięwzięcia nie będą stosowane procesy oraz magazynowane substancje, materiały i paliwa stanowiące źródło zanieczyszczeń wód opadowych. Odpady powstające w trakcie eksploatacji inwestycji będą magazynowane w szczelnych pojemnikach eliminujących ich wpływ na środowisko.

Nie zachodzi konieczność podejmowania działań minimalizujących wpływ przedsięwzięcia na środowisko w zakresie gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi.

Mając na uwadze powyższe oraz natężenie przemieszczanych samochodów ciężarowych oraz budowę gruntów obszaru działki nr 34/6, obręb Warnikajmy należy stwierdzić, że nie przewiduje się ujemnego oddziaływania projektowanej instalacji na środowisko gruntowo-wodne, zarówno na terenie inwestycji, jak i na terenach przyległych. Nie stwierdza się istotnych zagrożeń zanieczyszczenia powierzchni ziemi, a prawidłowo prowadzona eksploatacja obiektu nie spowoduje szkód w środowisku gruntowo wodnym.

Projektowany otwór studzienny i zbiornik retencyjny będzie zlokalizowany w obszarze strefy czystej instalacji, wyłączonej z obszarów

przemieszczania się środków transportu transportujących inwentarz, odpady i nawozy naturalne.

Konstrukcja otworu studziennego, a w szczególności metoda wykonywania odwiertu, zapewni domykanie warstw wodonośnych występujących w profilu pionowym. Planowane zagospodarowanie terenu wokół studni nie będzie miało wpływu dla jakości ujmowanej wody. Ujęcie wody będzie posiadało ogrodzoną strefę ochrony bezpośredniej.

Ad.pkt. 10

Rolnicze wykorzystanie gnojowicy po zastosowaniu preparatów mikrobiologicznych i eubiotyków w żywieniu trzody, będzie poprzedzane odpowiednimi badaniami jakościowymi nawozów, przeprowadzanymi przez akredytowane laboratorium, co będzie miało na celu potwierdzenie jego przydatności w stosowaniu nawozu na glebach i użytkach rolnych.

Ad.pkt. 11

Szacowany procent upadków prosiąt wynosi ok. 3-5 %, natomiast procent upadków warchlaków wynosić będzie ok. 0,5%.

Z terenu projektowanej instalacji będą ekspediowane warchlaki o wadze końcowej maksymalnej 30 kg/szt.

Na potrzeby funkcjonowania instalacji, zakupowane będą jedynie loszki remontowe i knury.

Loszki w wieku 7-8 mies. osiągają dojrzałość płciową, przy ciężarze 100 do 120 kg. Lochy używa się do rozplodu przez 3-4 lata.

Ad.pkt. 12

Mieszalnia pasz będzie pracowała wyłącznie na potrzeby Centrum Badawczego w Warnikajmach.

Badania laboratoryjne będą prowadzone między innymi na paszach wytwarzanych na terenie wytwórni pasz w Warnikajmach.

Do wytwórni pasz dostarczane będą surowce w postaci zbóż, otrąb innych nasion, jak również dodatków paszowych, będących komponentami wytwarzanych pasz.

Ad.pkt. 13

Na obecnym etapie, czyli uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, Inwestor nie jest w stanie podać rodzajów i ilości środków chemicznych wykorzystywanych na potrzeby laboratorium.

Po zgromadzeniu odpowiedniej ilości odpadów, odbywało się będzie ich przekazywanie uprawnionemu odbiorcy, świadczącemu kompleksowe usługi w zakresie ich transportu, odzysku lub unieszkodliwienia.

Wytwarzane na terenie laboratorium odpady w postaci zużytych odczynników chemicznych, sprzętu i narzędzi laboratoryjnych, będą gromadzone w wyznaczonych miejscach, odpowiednio urządzonych i zabezpieczonych przed dostępem osób postronnych.

Ad.pkt. 14

Pasza z wytwórni będzie kierowana do zbiorników magazynowych przy użyciu rurociągów przesyłowych. Ze zbiorników magazynowych pasza będzie dostarczana linią transportu mechanicznego do poszczególnych budynków inwentarskich.

Ad.pkt. 15

W projekcie założono wyposażenie Centrum Badawczo-Rozwojowego WIPASZ S.A. w 14 szt. stalowych silosów, przeznaczonych do magazynowania paszy.

Pasza na potrzeby karmienia trzody przebywających w budynku Nr 1, magazynowana będzie w pięciu zbiornikach. Pozostałe 9 zbiorników będzie zlokalizowane przy budynku nr 3. Z ww. silosów zaopatrywane będą w paszę budynki nr 3 i 2.

Ad.pkt. 16

Odpowiedzi udzielono w pkt. 8 niniejszego pisma.

Ad.pkt. 17

Przystępując do realizacji przedsięwzięcia, Inwestor sporządzi koncepcję projektu zadania, uwzględniając na bieżąco zachodzące zmiany. Wobec powyższego, na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji, Inwestor nie posiada projektu budowlanego instalacji oraz planu zagospodarowania terenu sporządzonego zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25.04.2012r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego. Po uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zostanie przygotowywana dokumentacja w zakresie uregulowań budowlanych, jak również zostanie zlecone sporządzenie szczegółowego projektu budowlanego.

Obecnie sporządzona została w postaci między innymi planu koncepcja zagospodarowania terenu projektowanego Centrum, na którym oznaczone zostały główne elementy projektowanej instalacji.

W załączeniu ponownie przesyłamy plan zagospodarowania działki nr 34/6, obręb Warnikajmy.

Ad.pkt. 18

Poniżej zamieszczono obliczenia emisji maksymalnej zanieczyszczeń po korekcie ilości loch remontowych.

BUDYNEK DOŚWIADCZALNY NR 1

Lochy luźne (Emitory od ET-1.1 do ET-1.15):

- obsada 960 szt. loch luźnych, 182 szt. lochy w sektorze krycia, 84 szt. lochy remontowe, 10 szt. knurów - 1236 sztuk stanowisk.
- rzeczywisty czas pracy instalacji w roku = 8760 h,
- liczba emitorów 15 sztuk wyrzutni wentylatorów
- przyjęto wskaźnik emisji amoniaku 2,70 kg/stanowisko/a tj. 0,0003 kg/stanowisko/h.

Zestawienie obliczeń emisji NH ₃	Emisja NH ₃ max [kg/h] z budynku	Emisja NH ₃ roczna [Mg/a] z budynku	Emisja NH ₃ śr. a [kg/h] z budynku
praca instalacji	0,371 0,185*	1,621	1,621

* po zastosowaniu środka redukującego emisję amoniaku o 50%

Mając na uwadze zmienne parametry pracy systemu wentylacji każdego z budynków hodowlanych projektowanego centrum w okresie całego cyklu hodowlanego, poniżej obliczono wymaganą maksymalną wymianę powietrza w poszczególnych podokresach trwania cyklu.

$$Q \text{ [m}^3\text{/h]} = A \text{ [szt.]} * W \text{ [kg]} * B \text{ [m}^3\text{/kg/h]}$$

Q – wymagana wymiana powietrza

A - obsada max. trzody w budynku w poszczególnych podokresach,

B – [m³/szt/h] zalecana przez hodowców średnia ilość powietrza którą należy dostarczyć w aby zapewnić dobrostan, dla loch zakłada się max. 90 m³/h/szt. w zależności od pory roku.

$$Q = 1236 \text{ szt. trzody} * 90,00 \text{ m}^3\text{/szt./h} = 111240 \text{ m}^3\text{/h/bud.}$$

Wielkość **wymiany powietrza przez poszczególne emitery [m³/h]** zainstalowane w **budynku NR 1**, z uwzględnieniem wydajności poszczególnych wentylatorów.

Emitor	I podokres 5736 h/a	II podokres 3024 h/a
ET-1.1.	6597 m ³ /h (5,93%)	6597 m ³ /h (5,93%)
ET-1.2.	6597 m ³ /h (5,93%)	6597 m ³ /h (5,93%)
ET-1.3.	7965 m ³ /h (7,16%)	7965 m ³ /h (7,16%)
ET-1.4.	7965 m ³ /h (7,16%)	7965 m ³ /h (7,16%)
ET-1.5.	6597 m ³ /h (5,93%)	6597 m ³ /h (5,93%)
ET-1.6.	6597 m ³ /h (5,93%)	6597 m ³ /h (5,93%)
ET-1.7.	7965 m ³ /h (7,16%)	7965 m ³ /h (7,16%)
ET-1.8.	7965 m ³ /h (7,16%)	7965 m ³ /h (7,16%)
ET-1.9.	6597 m ³ /h (5,93%)	6597 m ³ /h (5,93%)
ET-1.10.	6597 m ³ /h (5,93%)	6597 m ³ /h (5,93%)
ET-1.11.	7965 m ³ /h (7,16%)	7965 m ³ /h (7,16%)
ET-1.12.	7965 m ³ /h (7,16%)	7965 m ³ /h (7,16%)
ET-1.13. Hala treningowa	7965 m ³ /h (7,16%)	7965 m ³ /h (7,16%)
ET-1.14. Hala inseminacji	7965 m ³ /h (7,16%)	7965 m ³ /h (7,16%)
ET-1.15. Hala inseminacji	7965 m ³ /h (7,16%)	7965 m ³ /h (7,16%)
Suma	111 240 m³/h	111 240 m³/h

Tabela. Nr 8 Wielkość emisji max. AMONIAKU [kg/h] z poszczególnych emitorów zainstalowanych w budynku NR 1

Emitor	I podokres	II podokres
ET-1.1.	0,011	0,011
ET-1.2.	0,011	0,011
ET-1.3.	0,013	0,013
ET-1.4.	0,013	0,013
ET-1.5.	0,011	0,011
ET-1.6.	0,011	0,011
ET-1.7.	0,013	0,013
ET-1.8.	0,013	0,013
ET-1.9.	0,011	0,011
ET-1.10.	0,011	0,011
ET-1.11.	0,013	0,013
ET-1.12.	0,013	0,013
ET-1.13.	0,013	0,013
ET-1.14.	0,013	0,013
ET-1.15.	0,013	0,013
Suma	0,185 kg/h	0,185 kg/h

Mając na uwadze fakt, że wartość emisji maksymalnej nie uległa zmianie biorąc pod uwagę wartość stężenia zaokrąglona do trzeciego miejsca po przecinku, nie przeprowadzono ponownej analizy rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu.

Korekty również dokonano w obliczeniach emisji dla zanieczyszczeń metanu i podtlenku azotu.

BUDYNEK DOŚWIADCZALNY NR 1

Lochy luźne (Emitory od ET-1.1 do ET-1.15):

- obsada 960 szt. loch luźnych, 182 szt. lochy w sektorze krycia, 84 szt. lochy remontowe, 10 szt. knurów -1236 sztuk stanowisk
- rzeczywisty czas pracy instalacji w roku = 8760 h,
- liczba emitatorów 15 sztuk wyrzutni wentylatorów
- przyjęto wskaźnik emisji :
 N_2O w wysokości 3,44 kg/stanowisko/a tj.
0,00039 kg/stanowisko/h.
 CH_4 w wysokości 4,50kg/stanowisko/a tj.
0,0005 kg/stanowisko/h.

Zestawienie obliczeń emisji	Emisja max [kg/h] z budynku	Emisja roczna [Mg/a] z budynku	Emisja śr. a [kg/h] z budynku
N_2O	0,482	4,222	0,422
CH_4	0,618	5,414	0,541

◇ PODTLENEK AZOTU:

Wobec braku dopuszczalnych stężeń PODTLENKU AZOTU w zał. Nr 1 do rozporządzenia MŚ z dnia 26 stycznia 2010 r. Minister Środowiska *w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu*. (Dz.U. 2010 nr 16 poz. 87)., nie przeprowadzono analizy w zakresie obliczenia rozkładu maksymalnych stężeń podtlenku azotu w powietrzu podczas pracy instalacji hodowlanej.

◇ **METAN:**

Wobec braku dopuszczalnych stężeń METANU w zał. Nr 1 do rozporządzenia MŚ z dnia 26 stycznia 2010 r. Minister Środowiska w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu . (Dz.U. 2010 nr 16 poz. 87)., nie przeprowadzono analizy w zakresie obliczenia rozkładu maksymalnych stężeń metanu w powietrzu podczas pracy instalacji hodowlanej.

Ad.pkt. 19

Budynek nr 2 posiadać będzie 6 sektorów porodowych oraz 8 szt. awaryjnych miejsc porodowych, w których będą przebywały lochy wraz z prosiętami.

Ad.pkt. 20

Laboratorium i mieszalnia pasz będą pracowały w systemie jednozmianowy. Czas pracy w roku ww. obiektów będzie wynosił ok. 3024 h/a.

Na potrzeby pracowników projektowanej instalacji będą wykorzystywane pomieszczenia socjalne, przewidziane do lokalizacji w budynku administracyjnym oraz w budynkach inwentarskich.

W ww. pomieszczeniach socjalnych wydzielone będą strefy: brudna i czysta, oddzielone strefą dezynfekcyjną.

W strefie brudnej wydzielone i zorganizowane zostaną szatnie, w których pracownicy przetrzymywać będą prywatną odzież zewnętrzną. Po przejściu strefy dezynfekcji (prysznice i szatnia odzieży roboczej), pracownicy kierowali się będą do strefy czystej, gdzie zlokalizowane będą pomieszczenia kuchenne, stołówka, sanitariaty. Ze strefy czystej pracownicy instalacji przemieszczali się będą do budynków inwentarskich.

Projektowany budynek administracyjny oraz pomieszczenia socjalne będą zapewniały warunki higieniczno - sanitarne, zgodne z

rozporządzeniem Ministra Pracy i polityki Socjalnej z 26.09.1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Ad.pkt. 21

Budynki nr 1, 2 i 3 będą wyposażone w ruszta.

Jedynie budynek nr 2, w części porodówki będzie wyposażony w maty grzewcze, które będą zapewniały optymalny klimat w legowiskach dla prosiąt. Maty posiadają ok. 5 letnią gwarancję i nie będą ulegały zużyciu w trakcie jednego cyklu hodowlanego.

Ad.pkt. 23

W obliczeniach ilości przewidywanej do wytwarzania gnojowicy, na etapie użytkowania przedmiotowego przedsięwzięcia, uwzględniono wskaźniki przedstawione w opracowaniu Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie tj. „Praktycznego obliczania zawartości azotu w nawozach wyprodukowanych w gospodarstwie” , autorstwa Zygmunta Bilskiego. W załączeniu przesyłamy ww. materiał.

Ad.pkt. 24

Ilość zużytej paszy zostało zadeklarowane przez projektanta instalacji.

W budynku nr 1 wydzielone zostaną kojce, w których przebywać będzie 960 sztuk loch luźnych, 182 szt. loch w sektorze krycia, 10 szt. knurów, jak również ok. 84 szt. loszek remontowych.

Przyjęto średnie zużycie paszy na poziomie ok. 1250 kg/rok/lochę, ilość taką przyjęto również dla knurów.

$1236 \text{ szt.} \cdot 1250 \text{ kg/rok/szt.} = 1545,00 \text{ Mg/a.}$

W przedłożonych obliczeniach zawartych w „Raporcie...” przyjęto do obliczeń 42 szt. loszek remontowych.

Sumaryczne zużycie paszy po korekcie wynosi ok. 2925 Mg/a

Ad.pkt. 25

Na czas budowy, obszar działki na której planuje się realizować inwestycję, zostanie wyposażony w przenośne pomieszczenia socjalne w postaci kontenera oraz przewoźną kabinę WC. Obsługa powyższej instalacji będzie zajmowała się specjalistyczna firma będąca właścicielem socjalnego kontenera oraz przewoźnej kabiny WC.

Inwestycja będzie realizowana przez podmioty zewnętrzne na podstawie zawartych umów. Powstające w trakcie realizacji inwestycji odpady będą własnością wykonawcy prac budowlanych. Wytwarzane odpady będą segregowane i magazynowane w przeznaczonych dla poszczególnych rodzajów odpadów pojemnikach lub workach z tworzywa sztucznego.

W zakresie planowanych do wykonania robót, przewidziano przeprowadzenie następujących prac: częściową niwelację terenu działki, wykonanie wykopów pod stopy i fundamenty, wykonanie murowanych ścian i zadaszenie budynku, otynkowanie ścian, zainstalowanie maszyn i urządzeń itp. Na etapie realizacji obiektów, wszystkie prace będą wykonywane przez specjalistyczne, zewnętrzne firmy budowlane.

Przewidziano zastosowanie najlepszych dostępnych środków technicznych oraz rozwiązań technologicznych, dotyczących budowy obiektów budowlanych. Zasada ta dotyczy również stosowanych surowców, w tym kruszyw, betonu i innych materiałów budowlanych.

W planowanych pracach budowlanych, odstąpiono od produkcji betonu na placu budowy z wykorzystaniem cementu, kruszywa i wody, co generowałoby niewątpliwie: hałas, emisję niezorganizowaną pyłów oraz emisję ścieków technologicznych z mycia i czyszczenia maszyn roboczych. Mieszanki betonowe będą dostarczane na plac budowy transportem ciężarowym, z wytwórni należących do kontrahentów.

Mając na uwadze okresowe zwiększenie podczas realizacji przedsięwzięcia uciążliwości hałasowych zdecydowano, że prace budowlane z użyciem ciężkiego sprzętu, a w tym dowóz materiałów i surowców na plac budowy transportem ciężarowym, odbywały się będą wyłącznie w porze dziennej, tj. w godz. 6:00 – 22:00.

Na terenie zaplecza budowy nie będą prowadzone naprawy ani konserwacje sprzętu budowlanego.

Brak będzie również punktu tankowania pojazdów.

Należy podkreślić, że w przyjętym do realizacji wariantcie, na placu budowy obiektu znajdowały się będą wyłącznie maszyny robocze i pojazdy ciężarowe, które będą niezbędne w bieżąco prowadzonych pracach. Taki stan zasadniczo ograniczy ryzyko zanieczyszczenia podłoża wyciekami paliw lub olejów przekładniowych, silnikowych i hydraulicznych.

W planowanych pracach budowlanych, odstąpiono od produkcji betonu na placu budowy z wykorzystaniem cementu, kruszywa i wody, co generowałoby niewątpliwie: hałas, emisję niezorganizowaną pyłów oraz emisję ścieków technologicznych z mycia i czyszczenia maszyn roboczych. Mieszanki betonowe będą dostarczane na plac budowy transportem ciężarowym, z wytwórni należących do kontrahentów. Przekazywanie wytwarzanych odpadów na terenie placu budowy obiektu odbywało się będzie na bieżąco, za pośrednictwem specjalistycznych firm transportowych, posiadających niezbędne uregulowania prawne w wymaganym zakresie.

Zaopatrzenie wody na etapie realizacji przedsięwzięcia będzie pochodziło z beczkowozów. Natomiast wodę na potrzeby socjalne pracowników budowlanych będzie zapewniał wykonawca prac budowlanych.

Ponadto:

- Wykorzystywanie w pracach budowlanych oraz transporcie materiałów i surowców, nowoczesnych maszyn i urządzenia, które z uwagi na rozwiązania konstrukcyjne posiadają stosunkowo niski poziom mocy akustycznej.
- W ramach prowadzonych prac budowlanych, należy poddawać ogólnym oględzinom pojazdy wjeżdżające na teren realizacji inwestycji, aby wyeliminować ewentualne sytuacje stwarzające zagrożenie związane z zanieczyszczeniem podłoża substancjami ropopochodnymi (olejami, smarami), na skutek wycieków oleju z przekładni, silnika.
- W czasie prowadzonych prac budowlanych, wyznaczone zostaną miejsca selektywnego magazynowania wytwarzanych odpadów, które zostaną należycie urządzone i oznakowane. Odpady budowlane będą przekazywane do odzysku lub unieszkodliwienia specjalistycznym podmiotom, posiadającym uregulowany stan formalno prawny w ww. zakresie.
- Prace budowlane z użyciem ciężkiego sprzętu, generujące wysoki poziom mocy akustycznej, należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. w godz. 6:00 – 18:00.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że wybrany wariant realizacji przedsięwzięcia będzie najmniej niekorzystnie oddziaływał na środowisko, zarówno w czasie realizacji inwestycji, jak i jego użytkowania.

Ad.pkt. 26

Odpowiedzi udzielono w pkt. 6 niniejszego pisma.

Ad.pkt. 27

Jednym z najistotniejszych okresów w prowadzonej hodowli zwierząt, jest czas gdy obiekty są puste. Czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń inwentarskich jest nieodzownym elementem nowoczesnej produkcji zwierzęcej. Oprócz nowoczesnych metod chowu połączonych ze stosowaniem profilaktyki, odkażanie i dezynfekcja stanowi podstawowy czynnik zwalczania chorób.

Czyszczenie i dezynfekcja instalacji do chowu trzody, przebiega etapowo:

Etap I. Przygotowanie obiektu zaczyna się od wyprowadzenia stada z pomieszczenia, usunięcie ruchomego sprzętu.

Po usunięciu stada, następuje czyszczenie na sucho budynku, przy zastosowaniu szczotek mechanicznych i ręcznego sprzętu w postaci skrobaczek, w celu zapewnienia dokładnego oczyszczenia powierzchni pomieszczeń z wszelkiego rodzaju brudu i odpadów. Na tym etapie czyszczenia obiektów nie będą stosowane żadne środki chemiczne i woda.

Etap II. W tak przygotowanym obiekcie, będzie prowadzone kompleksowe mycie. Do tego celu stosowane są myjki ciśnieniowe z zimną lub gorącą wodą posiadające dysze rotacyjne. Inną metodą wykorzystywaną przez specjalistyczne firmy, świadczące usługi w zakresie mycia i dezynfekcji pomieszczeń inwentarskich jest wykorzystanie wytwornicy pary i przeprowadzenie odkażania parą o temperaturze do 200°C.

Wody w postaci rozcieńczonej gnojowicy, stanowiące mieszaninę odchodów oraz wody technologicznej będą odprowadzane poprzez system kanałów zbiorczych, usytuowanych pod rusztami wewnątrz budynku.

Etap III. Po wyschnięciu ścian i posadzki można przystąpić do właściwej dezynfekcji obiektu inwentarskiego. Z uwagi na szeroki wachlarz drobnoustrojów z jakimi mamy do czynienia w obiektach

inwentarskich, konieczne jest stosowanie środków o bardzo szerokim spektrum działania. Środki dezynfekcyjne najlepiej rozprowadzić po obiekcie w postaci oprysku lub piany. Należy starannie rozprowadzić na wszystkie powierzchnie środek odkażający, zwracając uwagę na miejsca trudno dostępne. Ważne jest również odpowiednie stężenie środka odkażającego oraz przestrzeganie właściwego czasu odkażania. Odkażone powierzchnie powinny wyschnąć przed wprowadzaniem stada.

Po każdym etapie hodowlanym kojce, w których przebywała dana grupa technologiczna świń będą myte i dezynfekowane, a urządzenia sprawdzane i konserwowane.

Mycie odbywać się będzie każdorazowo po opuszczeniu przez poszczególne grupy inwentarza danych stanowisk.

Według danych podanych w opracowaniu „Charakterystyka technologiczna hodowli drobiu i świń w UE”, Mihułka, wykonanego na zlecenie Ministerstwa Środowiska, W-wa 2003, przy prowadzeniu hodowli trzody na rusztach nie są prowadzone prace sanitarne przy których zużywana była by woda, czyli zużycie wody do mycia pomieszczeń hodowlanych przy hodowli rusztowej wynosi 0,00 litrów.

Natomiast wartość zużycia wody do mycia obiektów inwentarskich od 0,002 do 0,02 m³/m² przypisana jest hodowli brojlerów kurzych.

Założono, że średnie zużycie wody na potrzeby mycia obiektów hodowlanych maksymalnie będzie wynosić ok. 0,003 m³/m² powierzchni budynków /cykl.

Ad.pkt. 28

a/ na terenie przedmiotowego obiektu inwentarskiego będzie przebywało 84 szt. loch remontowych, powyższą ilość uwzględniono w korekcie obliczeń w zakresie stężeń maksymalnych, rocznych i średniorocznych .

b/ obliczenia emisji amoniaku w budynku nr 2 są prawidłowe. Poniżej przedstawiamy metodykę obliczeniową.

przyjęto wskaźnik emisji amoniaku $5,60 \text{ kg/ stanowisko/a} / 8760 \text{ h/a}$
 $= 0,0006 \text{ kg/ stanowisko/h}$.

$304 \text{ sztuk loch} * 0,0006 \text{ kg/ stanowisko/h} = \mathbf{182 \text{ kg/h/ z budynku}}$

Powyższą wartość przyjęto do obliczeń w przedłożonej dokumentacji.

c/ do obliczeń niezbędnej ilości wymiany powietrza dla loch karmiących przyjęto $150 \text{ m}^3/\text{h/szt}$. Ww. wielkość wymiany powietrza dotyczy macior z nowonarodzonymi prosiętami.

W celu analizy najmniej korzystnych warunków, w przedłożonej dokumentacji dodatkowo przyjęto wymianę powietrza w ilości $10 \text{ m}^3/\text{h/szt}$. dla prosiąt będących przy karmiących lochach. Należy zauważyć, że prosię stanowi zwierzę do 2 miesięcy.

Przy obliczaniu niezbędnej ilości wymiany powietrza w budynku nr 3, gdzie będą przebywały większe prosięta zastosowano wskaźnik niezbędnej wymiany powietrza w wysokości $20 \text{ m}^3/\text{h/szt.}$, czyli maksymalny.

d/ w zakresie emisji N_2O i CH_4 dla chowu prosiąt i warchlaków przyjęto wskaźnik w wysokości 0,59 i 2,80 kg/ stanowisko/a , najniższy z podanego przedziału. Wskaźniki dobierano w zależności od wieku grupy zwierząt. Najwyższy wskaźnik zastosowano dla loch, knurów i loszek.

Powyższe zróżnicowanie wskaźników emisji jest wskazane przy różnorodności wiekowej stada.

e/ w przedłożonych obliczeniach emisji amoniaku posłużono się wskaźnikami emisji zawartymi w decyzji wykonawczej komisji UE 2017/302 z dnia 15.02.2017r. ustanawiającymi konkluzji dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.

Do analizy wielkości emisji i rozprzestrzeniania się powstających stężeń amoniaku przyjęto następujące założenia technologiczne, przedstawione przez prowadzącą instalację.

- emisja NH_3 z budynków inwentarskich (wartość maksymalna):

lochy prośne 2,70 kg/szt./a,

lochy oprosione z prosiętami 5,60 kg/szt./a,

prosięta 0,53 kg/szt./a.

Stosowanie powyższych wskaźników jest obligatoryjne i nie budzi żadnych wątpliwości.

Ponadto zgodnie z wymaganiami BAT 24 dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE, należy co najmniej raz w roku monitorować całkowite ilości azotu i fosforu wydalone w oborniku przy użyciu jednej z następujących technik:

Obliczenie z zastosowaniem bilansu masy azotu i fosforu w oparciu o spożycie paszy, zawartość surowego białka w diecie, całkowitą zawartość fosforu i produktywność zwierząt.

Zawartość surowego białka oraz całkowitą zawartość fosforu można obliczyć między innymi za pomocą pobierając próbkę składników pasz z silosa i poddając analizie z oznaczeniem całkowitej zawartości fosforu i surowego białka, oraz oszacowanie w oparciu o analizę obornika z oznaczeniem całkowitej zawartości azotu i fosforu.

Mając na uwadze powyższy obowiązek będzie obejmował Inwestora po rozpoczęciu prowadzenia działalności. Powyższy monitoring będzie oparty na rzeczywistych wynikach zawartości azotu i fosforu, a nie teoretycznych które nie mają zastosowania przy założeniach inwestycyjnych tj. doświadczalnego wytwarzania pasz, które w części wykorzystane będą w dalszych badaniach związanych z doświadczalnym chowem trzody chlewnej.

f/prognozowane zużycie paszy przedstawiono w pkt. 24 przedmiotowego pisma.

Na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie posiadamy karty składu paszy.

g/ W dokumentach Referencyjnych o Najlepszych Dostępnych Technikach (BAT) dla intensywnego chowu drobiu i świń oraz w konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) brak jest wskaźników w zakresie emisji siarkowodoru.

Brak jest również powyższych wskaźników w fachowej literaturze. Należy domniemywać, że są to ilości śladowe, których nie ma możliwości opomiarować.

h/Na stronach 278-279 przedłożonego „Raportu...”zostały dokonane obliczenia emisji amoniaku ze zbiorników do magazynowania gnojowicy. Jest to emisja niezorganizowana.

j/Jak informowaliśmy na stronach 272 i 273 przedłożonej dokumentacji, wobec braku dopuszczalnych stężeń PODTLENKU AZOTU i METANU w zał. Nr 1 do rozporządzenia MŚ z dnia 26 stycznia 2010 r. Minister Środowiska *w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu* . (Dz.U. 2010 nr 16 poz. 87)., nie ma możliwości przeprowadzenia analizy w zakresie modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu w wyniku pracy instalacji, w celu wykazania spełnienia ww. kryterium.

Ad.pkt. 29

Zbiorniki w ilości 3 szt. o średnicy zewnętrznej równej 24 cm i wysokości ścian również 6 m, zaprojektowano jako żelbetowe, monolityczne. Zbiorniki będą zbiornikami otwartymi z zaprojektowanym zadaszeniem. Płytę denną zaprojektowano jako żelbetową z betonu C35/45, o stopniu wodoszczelności W6, o gr. 25 cm. Zbrojenie siatkami ze stali A-IIIN, z prętów Ø7/8/8,5 mm w rozstawie co, 10 x 15 cm, szczegóły według rysunku konstrukcyjnego.

Wszystkie ściany zbiornika zaprojektowano o stałej grubości wynoszącej 25 cm, z betonu C35/45 o wodoszczelności W6, zbrojone siatkami z prętów $\varnothing 7/8/8,5$ mm w rozstawie $co 10 \times 15$ cm, ze stali A-IIIIN. Zbiornik posadowiono na głębokości min 120 cm poniżej powierzchni terenu. Pod płytą denną warstwa podbetonu z C8/10 o gr. 10 cm, poniżej podsypka piaskowo-żwirowa o gr. 30 cm.

Ad.pkt. 30

Projektant instalacji przy wykonywaniu założeń technicznych dot. budynków inwentarskich, wziął pod uwagę inne parametry dotyczące wymiany powietrza, niż te które zostały zawarte w konkluzjach dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT).

Projektant instalacji przyjął następujące parametry wentylacji budynków inwentarskich :

- maksymalna wymiana powietrza dla budynku odchowalni nr 3 wynosi $40 \text{ m}^3/\text{h}/\text{szt.}$
- maksymalna wymiana powietrza dla pomieszczeń porodówki wynosi $350 \text{ m}^3/\text{h}/\text{szt.}$
- maksymalna wymiana powietrza dla pomieszczeń inseminacji, sektory grupowe wynosi $130 \text{ m}^3/\text{h}/\text{szt.}$

Powyższe założenia projektowe mają zapewnić dobrostan zwierząt w momentach odbiegających od normalnej pracy instalacji, tj. skrajnie wysokich temperatur atmosferycznych lub sytuacjach awaryjnych.

Ad.pkt. 31

a/W momencie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i zrealizowaniu inwestycji WIPASZ S.A. będzie dzierżawił niezbędny areal gruntów od Pana Józefa Wiśniewskiego, w celu zapewnienia wykorzystania nawozów w ilości 70% na własnych gruntach.

b/ WIPASZ S.A. oraz Pan Józef Wiśniewski aktualnie nie posiadają w zarządzaniu instalacji do chowu zwierząt.

Sumaryczna wielkość gruntów rolnych jakimi aktualnie dysponuje Pan Józef Wiśniewski, wynosi 900ha.

c/ Poniższym Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć w granicach regionów wodnych: Środkowej Wisły, Łyny i Węgorapy, Niemna, Świeżej oraz Jarft, zostały ustalone obszary OSN.

Powyższe rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469), które jest już nieaktualne.

Art. 104. ustawy Prawo Wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566) stanowi, że „W celu zmniejszenia zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobiegania dalszemu zanieczyszczeniu opracowuje się i wdraża na obszarze całego państwa program działań”. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że na całym obszarze Polski został wyznaczony obszar OSN. Na obecną chwilę nie zostały jeszcze wdrożone stosowne przepisy regulujące te kwestie.

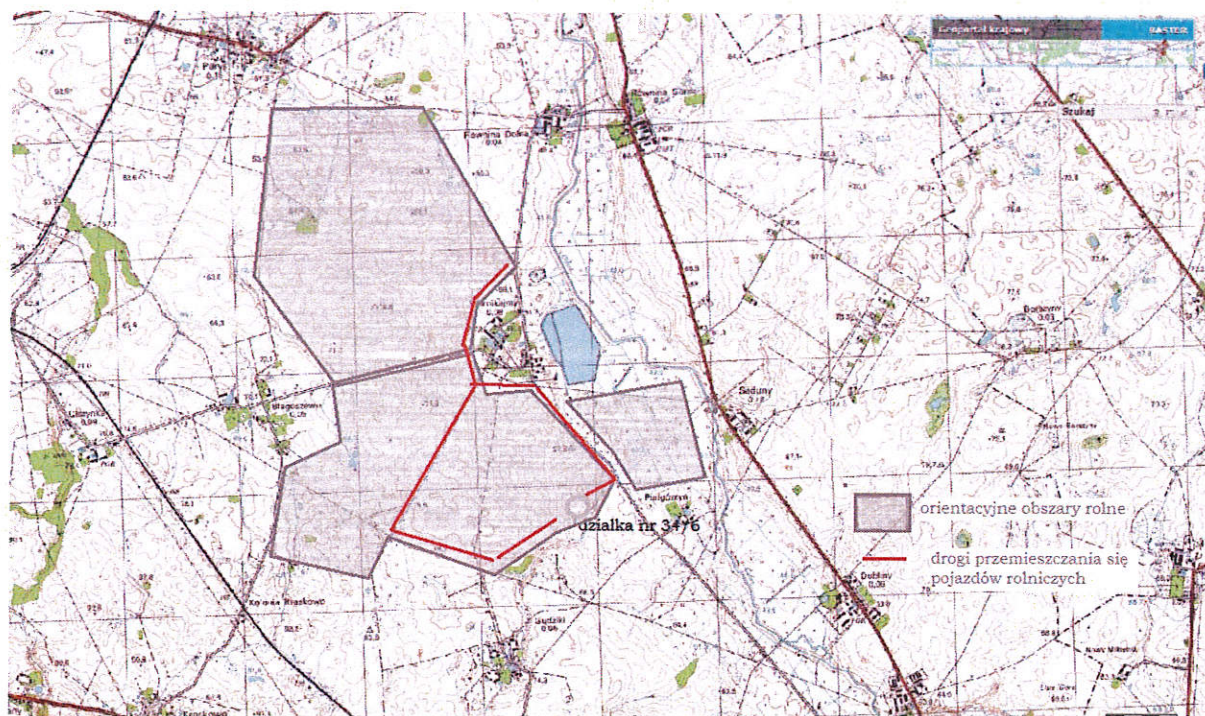
d/ transport gnojowicy będzie miał miejsce z wykorzystaniem szczelnych beczkowozów. W trakcie transportu płynnych nawozów nie będzie miała miejsca wtórna emisja związków odorotwórczych.

Drogi przemieszczania się środków transportujących gnojowice będą stanowiły drogi: powiatowa relacji Garbno-Warnikajmy oraz gminna relacji Guziki -Warnikajmy. Pan Józef Wiśniewski posiada grunty w obszarze obrębów Warnikajmy, Błogoszewo i Parys, są to obszary odległe od działki nr 34/6 ok. 3 km.

Należy podkreślić, że art. 23, ust.3 ustawy o nawozach i nawożeniu (t.j. Dz.U. 2017, poz. 668) dotyczy nawozów organicznych, organiczno-mineralne i środków wspomagające uprawę roślin, które zostały wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych, lub zawierają w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne.

Gnojowica nie jest nawozem wytworzonym z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, przez co nie podlega powyższym przepisom prawnym w zakresie transportu.

e/ Poniżej przedstawiamy plan sytuacyjny z zaznaczoną działką nr 34/6 oraz ewentualnymi drogami przejazdu pojazdów rolniczych oraz orientacyjnym oznaczeniem pól rolniczych które należą do Pana Józefa Wiśniewskiego.

f/ gnojowica jest nawozem naturalnym, który różni się od obornika nie tylko właściwościami fizycznymi (forma płynna), lecz także składem chemicznym i działaniem nawozowym na rośliny. Główny składnik nawozowy gnojowicy, jakim jest azot, jest znacznie łatwiej dostępny dla roślin niż w oborniku. Stąd odmienne są zasady aplikowania tego nawozu, które przedstawiono poniżej.

Gnojowica jest mieszaniną kału i moczu oraz wody pochodzącej ze zmywania stanowisk, i powstaje w pomieszczeniach przystosowanych do utrzymania zwierząt bez ściółki.

Zgodnie z Dyrektywą Azotanową i Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej dawki gnojowicy stosowanej na obszarach rolniczych muszą być tak limitowane, aby roczna dawka azotu w czystym składniku nie przekraczała 170 kg azotu całkowitego na 1 ha użytków rolnych.

W załączeniu do „Raportu...” zostało przedłożone oświadczenie rolnika indywidualnego, posiadającego grunty orne o łącznej powierzchni wynoszącej ok. 900 ha. Prowadzący Gospodarstwo w Warnikajmach, posiada wieloletnie doświadczenie w agrokulturze, w tym stosowaniu nawozów naturalnych m.in. w postaci gnojowicy.

Przy stosowaniu nawozów naturalnych będą brane pod uwagę warunki glebowe tj. typ gleby i nachylenie, warunki klimatyczne, opady i nawodnienie, przeznaczenie areału i praktyki rolnicze uwzględniające zmianowanie.

W celu redukcji oddziaływania zapachowego, związanego z zadawaniem nawozu do gleby, będą stosowane następujące zasad:

- zadawanie nawozu w porze dnia, kiedy jest najbardziej prawdopodobne, że mieszkańcy nie przebywają w domach, poza dniami wolnymi od pracy,
- zwracanie uwagi na kierunek wiatru w stosunku do domów sąsiadujących z obszarami nawożonymi oraz warunki pogodowe.

Ponadto w celu zredukowania oddziaływania zapachowego, aplikacja nawozu może być zredukowana przez wybranie odpowiedniego sprzętu tj. wozu asenizacyjnego z irygatorami i jak najszybszym przeoraniu gruntu.

Największym zagrożeniem z punktu widzenia ochrony środowiska w produkcji rolniczej jest wymywanie azotanów do wód gruntowych, wpływające na jakość wody pitnej oraz spływ powierzchniowy azotanów powodujący efekt eutrofizacji zbiorników wodnych. Odpływ składników

nawozowych występuje wtedy, gdy stosuje się gnojowice lub inne nawozy na pola przed wystąpieniem ulewnych deszczy oraz wtedy, gdy składniki nawozowe są szybko wymywane do cieków wodnych, zanim zostaną wchłonięte przez glebę. Dlatego tak ważne jest stosowanie odpowiedniego terminu aplikacji gnojowicy i dobór maszyn do przeprowadzenia tego procesu.

W celu ograniczenia oddziaływania stosowanych nawozów, gnojowica nie będzie wykorzystywana:

- w okresie od 1 grudnia do 29 lutego.
- na glebach zalanych wodą,
- przykrytych śniegiem,
- zamarzniętych do głębokości 30 cm
- oraz podczas opadów deszczu,
- na glebach bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10%,
- podczas wegetacji roślin do bezpośredniego spożycia przez ludzi,
- w odległości mniejszej niż 20 m od stref ochronnych źródeł i ujęć wody, brzegu zbiorników oraz cieków wodnych,
- na gruntach, na których woda gruntowa zalega płycej niż 1,2 m.

Podsumowując Inwestor po rozpoczęciu eksploatacji instalacji, wytwarzaną gnojowice będzie przekazywał do rolniczego wykorzystania rolnikowi indywidualnemu, który posiada wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu upraw rolnych i pełną świadomość konieczności stosowania zasad Kodeksu dobrej praktyki rolniczej. Należy zaznaczyć, że stosowanie tych zasad ma kluczowe znaczenie dla ograniczenia uciążliwości zapachowej i oddziaływania na wody powierzchniowe.

Ponadto należy podkreślić, że projektowana instalacja będzie spełniała konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.

Ad.pkt. 32

Poniżej zamieszczamy charakterystykę emitorów instalacji energetycznych.

charakterystyka wylotu emitora	Komin stalowy , izolowany termicznie, wylot pionowy, otwarty- emitory EE-1 lub EE-2 lub EE-3
Średnica	$d = 0,25 \text{ m}$
Pole powierzchni przekroju poprzecznego wylotu	$F = 0,049 \text{ m}^2$
Wysokość ponad poziom terenu	$h = 8,50 \text{ m n.p.t.}$
Temp. spalin na wylocie emitora	$159^{\circ}\text{C} = 432 \text{ K}$
Prędkość wylotu gazów odlotowych	$V = 3,9 \text{ m/s}$
Urządzenia oczyszczające gazy odlotowe	Brak

charakterystyka wylotu emitora	Komin stalowy , izolowany termicznie, wylot pionowy, otwarty emitor- EE-4
Średnica	$d = 0,15 \text{ m}$
Pole powierzchni przekroju poprzecznego wylotu	$F = 0,029 \text{ m}^2$
Wysokość ponad poziom terenu	$h = 8,50 \text{ m n.p.t.}$
Temp. spalin na wylocie emitora	$159^{\circ}\text{C} = 432 \text{ K}$
Prędkość wylotu gazów odlotowych	$V = 1,0 \text{ m/s}$
Urządzenia oczyszczające gazy odlotowe	Brak

charakterystyka wylotu emitora	Komin stalowy , izolowany termicznie, wylot pionowy, otwarty emitor- EE-5
Średnica	$d = 0,20 \text{ m}$
Pole powierzchni przekroju poprzecznego wylotu	$F = 0,039 \text{ m}^2$
Wysokość ponad poziom terenu	$h = 4,50 \text{ m n.p.t.}$
Temp. spalin na wylocie emitora	$159^{\circ}\text{C} = 432 \text{ K}$
Prędkość wylotu gazów odlotowych	$V = 3,33 \text{ m/s}$
Urządzenia oczyszczające gazy odlotowe	Brak

Ad.pkt. 33

Mając na uwadze specyfikę funkcjonowania poszczególnych instalacji, które wchodziły będą w skład Centrum Badawczo-Rozwojowego WIPASZ S.A., obliczenia rozkładu stężeń substancji w powietrzu przeprowadzono zakładając pracę źródeł emisji w dwóch podokresach wyodrębnionych w roku.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26.01.2010r., Dz.U. Nr 16, poz.87 w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu, w pkt 1.4 mowa jest

„Przy obliczeniach rozkładu stężeń substancji w powietrzu uwzględniających podział roku na podokresy należy przyjmować emisję charakterystyczną dla każdego podokresu, przy czym przynajmniej w jednym z podokresów, niekoniecznie w tym samym dla wszystkich emitorów, powinna być uwzględniona emisja maksymalna z każdego z emitorów.

Przy określaniu emisji maksymalnej z emitora, który odprowadza gazy odlotowe z więcej niż jednego źródła, należy uwzględnić jednoczesność pracy poszczególnych źródeł wynikającą z przyjętej technologii i innych ograniczeń.”

Mając na uwadze powyższe w II podokresie pracy instalacji będą pracowały źródła emisji zlokalizowane na terenie instalacji do chowu trzody, mieszalni pasz i instalacji energetycznej.

Ponadto informujemy, że wytwarzane pasze będą magazynowane w zbiornikach. Wobec powyższego podczas postoju mieszalni pasz, pokarm na stanowiska hodowlane dostarczany będzie z ww. silosów magazynowych.

W podokresach pracy instalacji w roku uwzględniono sezon letni, kiedy brak jest zapotrzebowania na ciepło. Wówczas instalacje grzewcze hal hodowlanych pozostają w postoju.

Ad.pkt. 34

W załączeniu do przedłożonej dokumentacji przekazano mapę z naniesionymi punktami obserwacji wyznaczonymi na granicy działki Nr 34/6, obr. Warnikajmy.

Wyjaśniamy, że w wytycznych projektowania stanu zanieczyszczenia atmosfery, tj. w obowiązującej metodyce referencyjnej, brak jest mowy o obowiązku przedstawienia graficznej interpretacji wyników rozkładu stężeń na tle mapy ewidencyjnej lub sytuacyjno-wysokościowej. Obowiązkiem sporządzającego analizę jest natomiast zachowanie przyjętych do obliczeń parametrów dotyczących lokalizacji źródeł emisji oraz punktów obserwacji w sieci współrzędnych prostokątnych, co umożliwia odczyt wielkości stężenia danego zanieczyszczenia w dowolnym punkcie sieci współrzędnych prostokątnych, przez który przebiega izolinia.

Informujemy, że autorzy wykorzystywanego przez nas programu komputerowego ZANAT, posiadającego aprobatę Instytutu Ochrony Środowiska odnośnie zgodności modelu obliczeniowego z wymaganiami wytycznych prawnych, nie przewidzieli możliwości prowadzenia analizy z zastosowaniem mapy ewidencyjnej lub sytuacyjno-wysokościowej, która byłaby w sposób elektroniczny wprowadzana jako zbiór danych do programu. Podkreślamy, że nie jest to wymóg obowiązującej metodyki referencyjnej prowadzenia modelowania rozkładu stężeń substancji w powietrzu i opadu pyłów.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że graficzna interpretacja obliczeń przy użyciu programu ZANAT, sporządzana jest w postaci mapy, na której w sieci współrzędnych prostokątnych XY przedstawiane są miejsca wprowadzania substancji do powietrza (emitory), granica działki zakładu, punkty obserwacji zlokalizowane na granicy działki projektowanej instalacji oraz rozprzestrzenianie się

stężeń wyrażonych w $\mu\text{g}/\text{m}^3$, zobrażowane izoliniami o ustalonym module.

Informujemy, że zgodnie z zapisami pkt. 3.2. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26.01.2010r. *w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji do powietrza* (Dz. U. Nr 16, poz. 87), jeśli w odległości mniejszej niż $10h_{\text{max}}$ od zespołu emitorów, znajduje się zabudowa mieszkalna, większa niż parterowa **to istnieje, obowiązek uwzględnienia ww. zabudowy mieszkalnej wraz z jej wysokością, w obliczeniach modelowania rozkładu stężeń substancji w powietrzu.** W tym przypadku, występowanie najbliższej zabudowy mieszkalnej analizowano w promieniu ok. 155 m (najwyższy emitor posiada wysokość 15,50 m [emitory mieszalni pasz]* 10).

Najbliższy budynek hodowlany wchodzący w skład instalacji, w kierunku wsi Warnikajmy, oddalony będzie o ok. 1200 m. Natomiast budynek w kierunku zabudowy miejscowości Podgórzyn, oddalony będzie o ok. 1070 m. Odległość projektowanego budynku inwentarskiego od zabudowań mieszkalnych w kierunku wsi Gudziki, wynosi ok. 1350 m.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że nie ma obowiązku uwzględniania ww. zabudowy mieszkalnej w obliczeniach modelowania i rozkładu stężeń substancji w powietrzu.

Niemniej jednak, celem ustalenia poziomów stężeń substancji w powietrzu, jakie mogą wystąpić poza terenem działki, na której planowana jest do realizacji instalacja wyznaczono dodatkowe punkty obserwacji w miejscu lokalizacji zabudowy mieszkalnej zlokalizowanej na terenie wsi: Warnikajmy (oznaczone kolorem niebieskim), Podgórzyn (oznaczone kolorem zielonym) i Gudziki (oznaczone kolorem czerwonym), które uwzględniono w obliczeniach. Wyniki ww. analizy zamieszczamy poniżej.

ZANIECZYSZCZENIE NR 1 - AMONIAK							
dopuszczalne	D1 =		400.00 [ug/m3]		Da =		50.000 [ug/m3]
tlo stezenia	R =		5.00 [ug/m3]				
numer wezla	wspolrzedne wezla			stezenie srednie+R	czestosc przekr.	stezenia 1-godz. Smax	S99.8
-	x [m]	y [m]	z [m]	[ug/m3]	[%]	[ug/m3]	[ug/m3]
1	638	1764	1	5.144	.000v	21.22	12.53^
2	639	1764	4	5.142	.000v	21.15	12.01
3	1785	485	1	5.150^	.000v	27.17^	12.15
4	1785	485	4	5.150	.000v	27.01	12.01
5	-315	-600	1	5.032	.000v	14.84	2.71
6	-315	-600	4	5.032v	.000v	14.74v	2.70v
wartosci srednie				5.101	.000	21.29	8.52

ZANIECZYSZCZENIE NR 2 - PYL PM 10							
dopuszczalne	D1 =		280.00 [ug/m3]		Da =		40.000 [ug/m3]
tlo stezenia	R =		16.50 [ug/m3]				
numer wezla	wspolrzedne wezla			stezenie srednie+R	czestosc przekr.	stezenia 1-godz. Smax	S99.8
-	x [m]	y [m]	z [m]	[ug/m3]	[%]	[ug/m3]	[ug/m3]
1	638	1764	1	16.500	.000v	.09	.02
2	639	1764	4	16.500^	.000v	.10^	.03^
3	1785	485	1	16.500	.000v	.08	.02
4	1785	485	4	16.500^	.000v	.09	.02
5	-315	-600	1	16.500v	.000v	.07v	.00v
6	-315	-600	4	16.500	.000v	.08	.00
wartosci srednie				16.500	.000	.09	.02

ZANIECZYSZCZENIE NR 3 - PM 2.5							
dopuszczalne	D1 =		100.00 [ug/m3]		Da =		20.000 [ug/m3]
tlo stezenia	R =		13.30 [ug/m3]				
numer wezla	wspolrzedne wezla			stezenie srednie+R	czestosc przekr.	stezenia 1-godz. Smax	S99.8
-	x [m]	y [m]	z [m]	[ug/m3]	[%]	[ug/m3]	[ug/m3]
1	638	1764	1	13.300	.000v	.08	.02
2	639	1764	4	13.300^	.000v	.08	.02^
3	1785	485	1	13.300	.000v	.08	.02
4	1785	485	4	13.300	.000v	.08^	.02
5	-315	-600	1	13.300v	.000v	.06v	.00v
6	-315	-600	4	13.300	.000v	.06	.00
wartosci srednie				13.300	.000	.07	.01

ZANIECZYSZCZENIE NR 4 - SO ₂							
dopuszczalne	D1 =		350.00 [ug/m ³]		Da =		200.00 [ug/m ³]
tło stezenia	R =		2.20 [ug/m ³]				
numer wezla	wspolrzedne wezla			stezenie srednie+R	czestosc przekr.	stezenia 1-godz. Smax	S99.726
-	x [m]	y [m]	z [m]	[ug/m ³]	[%]	[ug/m ³]	[ug/m ³]
1	638	1764	1	2.20 [^]	.000v	.27	.04 [^]
2	639	1764	4	2.20	.000v	.27	.04
3	1785	485	1	2.20	.000v	.31 [^]	.04
4	1785	485	4	2.20	.000v	.31	.03
5	-315	-600	1	2.20	.000v	.17	.01
6	-315	-600	4	2.20v	.000v	.17v	.01v
wartosci srednie				2.20	.000	.25	.03

ZANIECZYSZCZENIE NR 5 - NO ₂							
dopuszczalne	D1 =		200.00 [ug/m ³]		Da =		40.000 [ug/m ³]
tło stezenia	R =		7.50 [ug/m ³]				
numer wezla	wspolrzedne wezla			stezenie srednie+R	czestosc przekr.	stezenia 1-godz. Smax	S99.8
-	x [m]	y [m]	z [m]	[ug/m ³]	[%]	[ug/m ³]	[ug/m ³]
1	638	1764	1	7.534 [^]	.000v	15.53	3.69 [^]
2	639	1764	4	7.533	.000v	15.38	3.65
3	1785	485	1	7.530	.000v	18.09 [^]	2.77
4	1785	485	4	7.530	.000v	17.88	2.77
5	-315	-600	1	7.507	.000v	9.68	.68
6	-315	-600	4	7.507v	.000v	9.62v	.67v
wartosci srednie				7.522	.000	14.66	2.19

ZANIECZYSZCZENIE NR 6 - CO							
dopuszczalne	D1 =		30000. [ug/m ³]		Da =		3000.0 [ug/m ³]
tło stezenia	R =		360. [ug/m ³]				
numer wezla	wspolrzedne wezla			stezenie srednie+R	czestosc przekr.	stezenia 1-godz. Smax	S99.8
-	x [m]	y [m]	z [m]	[ug/m ³]	[%]	[ug/m ³]	[ug/m ³]
1	638	1764	1	360.0 [^]	.000v	10.	2. [^]
2	639	1764	4	360.0	.000v	10.	2.
3	1785	485	1	360.0	.000v	12. [^]	2.
4	1785	485	4	360.0	.000v	12.	2.
5	-315	-600	1	360.0	.000v	6.	0.
6	-315	-600	4	360.0v	.000v	6.v	0.v
wartosci srednie				360.0	.000	10.	1.

Do niniejszego pisma załączono również w formie elektronicznej plany sytuacyjne w formacie A3 obrazujące rozprzestrzenianie się poszczególnych zanieczyszczeń (płyta CD).

Ad.pkt. 35

Do obliczeń rozprzestrzeniania się hałasu w środowisku przyjęto wjazd i wyjazd 10 pojazdów ciężarowych oraz 10 pojazdów osobowych /8 h, w porze dziennej. W porze nocnej przyjęto wjazd i wyjazd 5 samochodów osobowych.

Samochody osobowe nie będą przemieszczały się po części działki nr 34/6, na której będzie zlokalizowana instalacja. Miejsca parkingowe będą wyznaczone w okolicy wjazdu na teren Centrum Badawczego w Warnikajmach.

Należy podkreślić, że w trakcie eksploatacji instalacji zaistnieją okresy o wzmożonym przemieszczaniu się środków transportu, dotyczy to wjazdu i wyjazdu ok. 10 samochodów ciężarowych w ciągu 8 h w porze dnia, którymi odbierane i transportowane będą do odbiorców warchlaki lub wywożona będzie gnojowica zmagazynowana w zbiornikach.

I wariant przemieszczania się ciężarowych środków transportu w ciągu 8 h w porze dnia:

- 4 szt. dostarczające surowce do mieszalni,
- 1 szt. dostarczające paliwo,
- 1 szt. odbierające sztuki padłe,
- 1 szt. wywóz ścieków bytowych,
- 1 szt. wywóz odpadów,
- 2 szt. wywóz warchlaków.

II wariant przemieszczania się ciężarowych środków transportu w ciągu 8 h w porze dnia:

- 10 szt. wywóz gnojowicy.

Pojemność beczkowozów transportujących gnojowicę wynosić będzie ok. 40 m³.

W celu wywiezienia z terenu Centrum 14 745 m³ gnojowicy w skali roku, niezbędne będzie wykonanie ok. 368 transportów ww. pojazdami. Biorąc pod uwagę ok. 20 kursów w ciągu doby (16 h w porze dnia),

wywóz gnojowicy ograniczał się będzie do 9 dni w porze wiosennej i jesieni.

Gnojowica ze zbiorników magazynowych będzie odbierana bezpośrednio do cysterny i transportowana do miejsca wykorzystania, specjalistycznym sprzętem tj. naczepą posiadającą szczelną komorę załadunkową, zabezpieczającą transportowany nawóz przed ewentualnym przedostaniem się do środowiska (wyciekiem).

Przemieszczanie się środków transportu będzie miało miejsce po drogach gminnych, którymi aktualnie przemieszczają się ciężkie maszyny rolnicze.

Najdalsze obszary, na których będzie rozprowadzana gnojowica zlokalizowane są ok. 3 km od miejsca projektowanej instalacji.

Ad.pkt. 36

W wybranym do realizacji wariantcie przedsięwzięcia Inwestor przewidział zastosowanie przykrycie zbiorników elastycznym dachem, wyposażonym w grawitacyjny wylot wentylacyjny i otwór wejściowy.

Szczelne, betonowe zbiorniki będą również wyposażone w system monitorowania poziomu lustra gnojowicy, co umożliwi bezpieczną eksploatację zbiornika do magazynowania nawozów płynnych.

Ad.pkt. 37

Na terenie projektowanej instalacji będzie prowadzona działalność hodowlana z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik i technologii.

Można więc stwierdzić, że warunki jakie zapewnione zostaną na stanowiskach pracy obsługi projektowanego Centrum, będą porównywalne lub nawet identyczne jak te, które istnieją na terenie wielu eksploatowanych obecnie nowoczesnych ferm podlegających

kontrolom Inspekcji Pracy, Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Ochrony Środowiska i innych organów nadzoru i kontroli.

Nawiązując natomiast do potencjalnych uciążliwości, jakie mogą zaistnieć w otoczeniu projektowanej instalacji, odnosimy się do wyników analizy przeprowadzonej w „*Raporcie...*”. Raz jeszcze podkreślamy, że prognozowane poziomy stężenie substancji odorowych w powietrzu, w wyznaczonych punktach obserwacji wyznaczonych na granicy działki nr 34/6, nie przekraczają wartości dopuszczalnych określonych przepisami prawnymi.

Źródłem powstawania zanieczyszczeń gazowych- odorowych z instalacji do chowu trzody są zwierzęta, ich odchody, pasza oraz praca urządzeń i procesy technologiczne. Oddziaływanie obiektu uzależnione jest od jego wielkości, rodzaju zwierząt, sposobu odżywiania, systemu utrzymania, częstotliwości usuwania odchodów, miejsca składowania odchodów, czyszczenia stanowisk, sposobu wentylacji budynków, parametrów meteorologicznych (temperatura, prędkość i kierunek wiatru, wilgotność), właściwości odchodów (temperatura, pH, uwodnienie oraz stosunek węgla do azotu).

Na terenie projektowanej instalacji będą stosowane poniższe metody ograniczania emisji:

1) optymalizacja składu pasz poprzez :

- obniżenie poziomu białka ogólnego w mieszankach paszowych;
- stosowanie żywienia fazowego;
- optymalizacja stosunku białka i aminokwasów do energii;
- stosowanie dodatków czystych aminokwasów (uzupełnienie niedoborów);
- preparowanie pasz (poprawa strawności i higieny pasz);
- stosowanie dodatków paszowych powodujących lepsze przyswajanie substancji odżywczych.

2) techniczne:

- optymalizacja mikroklimatu pomieszczeń inwentarskich poprzez stosowanie środków redukujących między innymi emisję zanieczyszczeń złowonnych;
- utrzymanie czystości w kojcach inwentarskich
- dodawanie do ściółki preparatów, które wiążą azot w trwałe połączenia chemiczne, osuszają oraz zmniejszają pH ściółki -;
- urządzenie stref izolacyjnych i ochronnych z udziałem: - drzew wysokich, drzew średniowysokich i krzewów. Wokół instalacji zostanie urządzony pas zieleni o szerokości 20m.

Ponadto na terenie projektowanej instalacji będą stosowane działania techniczne skutkujące ograniczeniem emisji substancji złowonnych do środowiska, takie jak:

- 1/automatyczna regulacja parametrów procesów chowu, poprzez dobranie optymalnej temperatury, czasu trwania, intensywność wentylacji;
- 2) spełnienie wymagań najlepszej dostępnej techniki BAT;
- 3) unikanie mieszania lustra cieczy przy napełnianiu i opróżnianiu zbiorników magazynowych gnojowicy;
- 4) zastosowanie przykrycia zbiorników do magazynowania gnojowicy;
- 5) stosowanie dolnego napełniania zbiorników oraz pomp zanurzeniowych dla uniknięcia wzruszania powierzchni lustra gnojowicy w zbiornikach magazynowych;
- 6) transportu gnojowicy z budynków inwentarskich do zbiorników magazynowych będzie prowadzony szczelnie zamkniętymi przewodami,
- 7) zastosowanie zamkniętych, szczelnych zbiorników do magazynowania nawozów płynnych,
- 8) zadaszenie zbiorników magazynowych gnojowicy,
- 9) stosowanie podglebowego wtrysku gnojowicy zamiast klasycznych płytek rozbryzgowych.

W produkcji rolniczej jednym z największych źródeł uciążliwości zapachowej jest magazynowanie i zagospodarowanie nawozów naturalnych pod uprawy roślin.

W celu ograniczenia oddziaływania prac polowych w zakresie ograniczenia emisji substancji zapachowych, w trakcie rozprowadzania gnojowicy na polach uprawnych, będą stosowane rygorystycznie wymagania wynikające z Kodeksu dobrej praktyki rolniczej.

Mając na uwadze powyższe nie będą stosowane nawozy:

- na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem lub zamarzniętych;
- w okresie od 1 listopada do ostatniego dnia lutego;
- naturalnych w postaci płynnej i mineralnych azotanowych na gleby bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10°;
- w odległości do 20 m od wód powierzchniowych, stref ochrony wód i obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

Natomiast nawozy będą :

- wymieszane z glebą niezwłocznie w ciągu kilku godzin i nie później niż w okresie 1 doby od wywiezienia na pola;
- stosować nawozy na nieobsianą glebę, najlepiej w okresie wczesnej wiosny lub jesiennym;
- nawozy będą równomiernie rozprowadzane na całej powierzchni pola;
- nawozy będą przechowywane w specjalnych, szczelnych zbiornikach w odpowiedniej odległości od zabudowań i granic zabudowy mieszkalnych, zgodnie z wymaganiami prawa budowlanego, a przede wszystkim od studni, stanowiącej źródło zaopatrzenia w wodę dla ludzi i zwierząt;

W przypadku nieosiągnięcia oczekiwanych efektów redukcyjnych, przy wyczerpaniu powyższych technik zmniejszających i ograniczających uciążliwości zapachowe, zastosowane będą rozwiązania techniczne z zastosowania metod osłonowych, maskujących występowanie substancji zapachowych.

Podsumowujący należy stwierdzić, że nawet w najbardziej niekorzystnych warunkach eksploatacyjnych projektowanej instalacji, jakie mogą występować podczas normalnego użytkowania instalacji badawczej, nie powinny zaistnieć ponadnormatywne uciążliwości złozone.

W „Wytycznych dotyczących praktycznego zastosowania Konkluzji BAT w zakresie intensywnego chowu drobiu i świń” wydanych przez Ministerstwo Środowiska, w sierpniu 2017 w zakresie wypełniania wymagań dotyczących BAT stwierdzono, że:

próg wyczuwalności węchowej amoniaku wynosi 0,1 ppm, tj. 75 µg/m³ a próg rozpoznania 0,5 ppm.

W miejscach lokalizacji zabudowy mieszkalnej, wg. przeprowadzonej dodatkowej analizy stwierdzono, że stężenie maksymalne amoniaku będzie kształtowało się na poziomie:

- obszar zabudowy w miejscowości Podgórzyn ok. 27 µg/m³ (z uwzględnieniem tła wynoszącego 5 µg/m³), natomiast średnioroczne ok. 5,14 µg/m³
- obszar zabudowy w miejscowości Warnikajmy ok. 21 µg/m³ (z uwzględnieniem tła wynoszącego 5 µg/m³), natomiast średnioroczne ok. 5,15 µg/m³
- obszar zabudowy w miejscowości Guziki ok. 15 µg/m³ (z uwzględnieniem tła wynoszącego 5 µg/m³), natomiast średnioroczne ok. 5,03 µg/m³.

Podsumowując należy stwierdzić, że stężenie średnioroczne amoniaku, jako substancji odorotwórczej jest nierozróżnialne z tłem. Natomiast stężenie maksymalne amoniaku występowało będzie na poziomie niższym niż próg wyczuwalności.

W obliczeniach rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu nie brano pod uwagę pasa zieleni o szerokości 20m, który zdecydowanie dodatkowo obniży oddziaływanie projektowanej instalacji na otoczenie.

Problematykę oddziaływania odorowego poruszana jest również w *Kodeksie Przeciwdziałania Uciążliwości Zapachowej*, opracowanym przez Departament Ochrony Powietrza i Klimatu z 2016r.

Poniżej przeprowadzono analizę metod zawartych w ww. publikacji, których zastosowanie przyczynia się do ograniczenia złowonnego oddziaływania instalacji.

Uciążliwość zapachowa może być ograniczana lub eliminowana na różnych etapach inwestycji, tzn. na etapie planowania i realizacji projektu budowlanego oraz eksploatacji instalacji. W celu uniknięcia późniejszych dodatkowych kosztów związanych z koniecznością ograniczania uciążliwości zapachowej, należy podjąć działania już na etapie planowania instalacji poprzez odpowiednie usytuowanie przedsięwzięcia z dala od zabudowań mieszkalnych.

Należy również przewidzieć możliwość zastosowania barier technicznych ograniczających rozprzestrzenianie substancji zapachowych, takich jak nasadzanie roślinności.

Do metod tych zaliczyć można:

1/ *odpowiednie planowanie przestrzenne – przemyślane sytuowanie zakładów i budynków mieszkalnych aby zapobiec kolizji interesów* – planowana instalacja graniczyć będzie z obszarami wykorzystywanymi rolniczo. Znajdujące się na północ od terenu projektowanej instalacji zabudowania miejscowości Warnikajmy, oddalone są o ok. 1,0 km.

2) *właściwe usytuowanie wentylacji budynków w celu ich oddalenia od miejsc przebywania ludzi* – wyrzutnie systemu wentylacji budynków inwentarskich zlokalizowane będą w połaciach dachowych budynków inwentarskich. Są to emitory otwarte.

Należy nadmienić na danym terenie przeważają wiatry wiejące od strony południowo-zachodniej.

3) *tworzenie strefy buforowej – np. obszary pokryte roślinnością;*

Inwestor planuje wykonać nasadzenia zieleni w pasie o szerokości ok. 20m wokół instalacji, w celu stworzenia bariery chłonnej hałasu i emitowanych zanieczyszczeń pyłowych i gazowych.

4) *kształtowanie krajobrazu - sadzenie drzew, roślinności średnio i wysokopiennej – jak wyżej.*

Skuteczną metodą zapobiegania powstawaniu uciążliwości zapachowych może być przegląd stosowanych surowców i materiałów, które będą używane w procesie hodowlanym, pod kątem ich oddziaływania odorowego, a także rozważenie możliwości stosowania odpowiednich zamienników, które będą miały takie same właściwości, ale nie będą powodowały nadmiernej uciążliwości zapachowej. Uciążliwość zapachową można ograniczyć poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych lub zamiennych technologii.

Źródłem powstawania zanieczyszczeń gazowych w budynkach inwentarskich są zwierzęta, ich odchody, pasza oraz praca urządzeń i procesy technologiczne. Oddziaływanie obiektu uzależnione jest od jego wielkości, rodzaju zwierząt, sposobu odżywiania, systemu utrzymania, częstotliwości usuwania odchodów, miejsca składowania odchodów, czyszczenia stanowisk, sposobu wentylacji budynków, parametrów meteorologicznych (temperatura, prędkość i kierunek wiatru, wilgotność), właściwości odchodów (temperatura, pH, uwodnienie oraz stosunek węgla do azotu).

Na terenie projektowanej instalacji stosowane będą następujące metody ograniczania emisji związków złowonnych:

1/ *żywienie zwierząt - optymalizacja składu pasz -*

pasza na teren instalacji dostarczana będzie przez wyspecjalizowanych wytwórców, którzy w sposób ciągły prowadzą prace nad modyfikacją optymalnych receptur. Pasza będzie bilansowana i dobierana odpowiednio wieku zwierząt.

2/optimalizacja mikroklimatu pomieszczeń inwentarskich poprzez zastosowanie preparatów redukujących emisję związków złowonnych.

Zaproponowany do stosowania na terenie projektowanej instalacji preparat do minimalizacji emisji NH_3 , tj. Dezosan Wigor jest preparatem biobójczym, przeznaczonym do suchej dezynfekcji.

Zadaniem preparatu jest wiązanie azotu uniemożliwiając jego unos, a w konsekwencji emisję do powietrza. Wykorzystywany w hodowli preparat o nazwie DEZOSAN WIGOR jest preparatem stosowanym do j dezynfekcji i w obecności zwierząt. Preparat stosuje się w formie proszku, rozsypując go na powierzchni produkcyjnej. Ww. preparat posiada bardzo szerokie spektrum działania, gwarantując wysoką skuteczność i długotrwałą dezynfekcję obiektów inwentarskich, a ponadto:

- skutecznie zwalcza bakterie, wirusy i grzyby
- preparat larwobójczy much
- poprawia mikroklimat pomieszczeń inwentarskich
- zmniejsza stężenie amoniaku
- osusza powierzchnie dezynfekowane
- umożliwia długotrwałą i skuteczną dezynfekcję
- nietoksyczny dla ludzi i zwierząt
- może być stosowany w obecności zwierząt.

Preparat posiada atest PZH oraz zezwolenie Ministra Zdrowia Nr 3098/07.

3/poprawa jakości ściółki zastosowanej w budynku;

Na terenie projektowanej instalacji będzie stosowany chów na rusztach bez zastosowania ściółki.

4/stosowanie środków do higienizacji powierzchni narażonych na kontakt z odchodami zwierzęcymi, na terenie projektowanej instalacji stosowany będzie preparat do minimalizacji emisji NH_3 , tj. Dezosan Wigor.

5/ *dodawanie do ściółki preparatów chemicznych, mineralnych lub mikrobiologicznych, które wiążą amoniak w trwałe połączenia chemiczne, osuszają oraz zmniejszają pH ściółki - planuję się stosować preparat Dezosan Wigor.*

7/ *organizowanie stref izolacyjnych i ochronnych z udziałem:* - jak już wyżej wspomniano Inwestor planuję po wybudowaniu obiektu nasadzenie drzew wysokich, średniowysokich oraz krzewów.

W *Kodeksie Przeciwdziałania Uciążliwości Zapachowej*, opracowanym przez Departament Ochrony Powietrza i Klimatu w 2016r. zawarte zostały również metody postępowania z powstającymi nawozami naturalnymi, w celu minimalizacji uciążliwości zapachowej. W ramach Kodeksu dobrej praktyki rolniczej określono praktyki, zasady i procedury m.in. działań w zakresie ochrony powietrza, mających na celu ograniczenie emisji substancji zapachowoczynnych z produkcji rolniczej, poprzez prawidłowe stosowanie nawozów i utrzymywanie budynków inwentarskich.

Ad.pkt. 38

Gnojowica to mieszanina kału i moczu zwierząt gospodarskich, wykorzystywana w rolnictwie jako nawóz naturalny.

W gnojowicy pochodzącej od zdrowego stada dominuje naturalna mikroflora jelitowa, cechująca się umiarkowaną lub znikomą zjadliwością. Drobnoustroje typowe dla gnojowicy są reprezentowane przez bakterie mocznikowe oraz inne bakterie wytwarzające ureazę, takie jak: *Pseudomonas fluorescens*, *Proteus vulgaris* czy *Azotobacter* spp. Obecne są także drobnoustroje mineralizujące kwas benzoesowy, fenol i benzen (np. *Brevibacterium helvolum*) oraz rozkładające kwas moczowy (np. *Pseudomonas aeruginosa*).

Bakteriami najczęściej izolowanymi z gnojowicy są pałeczki z rodziny *Enterobacteriaceae* oraz enterokoki.

Przeżywalność badanych drobnoustrojów w gnojowicy uzależniona jest od szeregu czynników. Do najważniejszych z nich należą:

- temperatura,
- zawartość suchej masy i suchej masy organicznej,
- odczyn,
- obecność antagonistycznej mikroflory naturalnej,

Odpowiednie przetrzymywanie gnojowicy i czas magazynowania jest podstawową metodą obróbki gnojowicy minimalizującą ilość bakterii w nawozie.

Metoda ta wykorzystuje brak zdolności większości bakterii patogennych i pasożytów do namnażania się poza organizmem gospodarza. Ponadto, drobnoustroje podlegają naturalnej stopniowej eliminacji w czasie magazynowania.

Podczas pierwszych 2–4 tygodni składowania gnojowicy dochodzi do powstawania lotnych kwasów tłuszczowych, co prowadzi do przejściowego obniżenia się pH tego nawozu. Przemiany te powodują, że większość patogenów obecnych w gnojowicy ulega w 90% eliminacji w wyżej wymienionym przedziale czasowym.

Magazynowanie gnojowicy w okresie ok. 4 miesięcy stanowi skuteczną metodę pozyskiwania nawozu o zmniejszonej uciążliwości mikrobiologicznej i zapachowej i znikomym negatywnym wpływie na środowisko.

Należy podkreślić, że dodatkowo na terenie instalacji będzie stosowany preparat DEZOSAN WIGOR. Ww. preparat posiada bardzo szerokie spektrum działania, gwarantując wysoką skuteczność i długotrwałą dezynfekcję obiektów inwentarskich, a ponadto:

- skutecznie zwalcza bakterie, wirusy i grzyby. Zmniejsza ryzyko wystąpienia kolibakteriozy, salmonellozy, kokcydiozy oraz aspergilozy.
- preparat larwobójczy much

- poprawia mikroklimat pomieszczeń inwentarskich
- zmniejsza stężenie amoniaku
- osusza powierzchnie dezynfekowane
- umożliwia długotrwałą i skuteczną dezynfekcję
- nietoksyczny dla ludzi i zwierząt
- może być stosowany w obecności zwierząt.

Mając na uwadze powyższe należy podkreślić, że Inwestor w celu jak najmniejszego oddziaływania na najbliższą zabudowę mieszkalną, zaplanował:

- nasadzenie pasa zieleni średniej i wysokiej, w celu stworzenia ekranu eliminującego rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń gazowych i mikrobiologicznych poza teren działki,
 - ponadto lokalizacja budynków badawczych została maksymalnie odsunięta od miejsc lokalizacji zabudowy mieszkalnej,
 - ponadto na terenie projektowanej instalacji będzie stosowany przez cały okres trwania chowu preparatu Dezosan –Wigor, którego między innymi głównym działaniem profilaktycznym w chowie zwierząt jest skuteczne zwalczanie bakterii, wirusów, grzybów, larw much i insektów.
- Przedmiotowa instalacja będzie pozostawała pod stałym nadzorem Powiatowego Inspektora Weterynarii oraz Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie warunków pracy pracowników.

Ad pkt. 39

W porównaniu do stosowanych w Polsce rozwiązań techniczno – technologicznych, związane z eksploatacją analizowanego przedsięwzięcia należy uznać za ogólnie stosowane w tego typu obiektach i właściwe z punktu widzenia ochrony środowiska.

Lokalizacja przewidywanego przedsięwzięcia obejmuje tereny o dogodnych warunkach rejonizacyjnych dla tego typu inwestycji, bowiem na obszarze typowo wiejskim, z terenami wykorzystywanymi rolniczo

wokół niej. Teren działki inwestycyjnej znajduje się w pobliżu drogi powiatowej.

Ponadto działka, na której podejmowane będzie przedsięwzięcie, ze względu na swoje obecne zagospodarowanie rolnicze, nie charakteryzuje się szczególnymi, ponadprzeciętnymi walorami krajobrazowymi oraz przyrodniczymi.

Przyczyną konfliktów społecznych związanych z realizacją inwestycji są głównie zagrożenia interesów osób trzecich podlegających ochronie prawnej.

Jednak ich przyczyną mogą również być subiektywne odczucia, dlatego nie można do końca przewidzieć i określić możliwości wystąpienia konfliktów związanych z realizacją rozpatrywanego zamierzenia inwestycyjnego. Eksploatacja przedsięwzięcia, będzie odbywała się w zakresie obowiązujących norm i przepisów w zakresie ochrony środowiska, warunków sanitarnych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. Na podstawie przeprowadzonych w niniejszym opracowaniu szczegółowych analiz, w tym obliczeń ustalono, że planowane do zastosowania w projektowanym przedsięwzięciu rozwiązania techniczne i technologiczne, przyczynią się do ograniczenia zasięgów oddziaływania instalacji do terenu działki będącej własnością Inwestora. Analiza rozprzestrzeniania się hałasu zawarta w przedłożonej dokumentacji wykazała, że eksploatacja projektowanej instalacji, będzie zgodna z przepisami Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2007 nr 120 poz. 826 z późn. zm) i nie będzie powodować przekroczenia dopuszczalnych w tym zakresie norm na terenach objętych ochroną prawną przed hałasem. W związku z powyższym nie zachodzi konieczność zastosowania działań ograniczających wpływ przedsięwzięcia na otaczający klimat akustyczny.

Przeprowadzona analiza w zakresie rozprzestrzeniania się substancji zanieczyszczających z projektowanej instalacji w powietrzu po realizacji przedsięwzięcia wykazała, że emisje nie będą powodowały przekroczeń wartości dopuszczalnych lub wartości odniesienia tych substancji w powietrzu określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 września 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U z 2012 r., poz. 1031) oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2010 nr 16 poz. 87). Oznacza to, że rozpatrywane przedsięwzięcie nie będzie wpływało istotnie na stan zanieczyszczenia środowiska. Emisja substancji zanieczyszczających wprowadzanych do powietrza nie będzie stanowić potencjalnego zagrożenia środowiska w zakresie pogorszenia jakości powietrza.

W zakresie gospodarki ściekowej, realizacja przedsięwzięcia nie będzie ujemnie wpływać na środowisko wodno-gruntowe. Ścieki technologiczne z mycia pomieszczeń inwentarskich, będą kierowane bezpośrednio do wewnętrznych szczelnych zbiorników na gnojowicę, a następnie do zewnętrznego szczelnego zbiornika. Do mycia nie będą używane detergenty. Przewiduje się rolnicze wykorzystanie gnojowicy na terenach rolniczych, rolnika indywidualnego na podstawie stosownych umów zbycia.

Eksploatacja planowanego przedsięwzięcia może powodować uciążliwość odorową. Mając na celu przeciwdziałanie takim uciążliwościami, Inwestor przewidział stosowanie na bieżąco preparatów, które ograniczą oddziaływanie złowonne. Nadmienić należy, że Polsce problem zapachowej uciążliwości, nie jest do tej pory unormowany zarówno pod względem prawnym, jak i metodycznym.

Brak prawnie ustalonej metodyki do określenia uciążliwości odorowej oraz wyznaczenia dopuszczalnych norm w tym zakresie, nie pozwala określić jednoznacznie uciążliwości. Możliwe subiektywne odczuwanie

dyskomfortu nie oznacza negatywnego wpływu przedsięwzięcia na zdrowie i warunki życia ludzi, a tym bardziej nie jest podstawą do uznania oddziaływania przedsięwzięcia za negatywne.

Przeprowadzone w raporcie obliczenia stężeń amoniaku, który jest wskaźnikiem substancji odorotwórczych dla obiektów inwentarskich, nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów w powietrzu poza granicami projektowanego obiektu.

Natomiast przypuszczalnie zapach jaki może towarzyszyć prowadzeniu przedmiotowej instalacji, będzie mógł stanowić uciążliwości względem okolicznych mieszkańców, szczególnie podczas wypompowywania gnojowicy oraz nawożenia pól rozpatrywanym nawozem. Na etapie użytkowania przedsięwzięcia, prowadzący będzie w szczególny sposób nadzorował prowadzenie ww. procesów pomocniczych, dokładając wszelkich starań, aby uciążliwości zapachowe ograniczane były do minimum, a także trwały jak najkrócej.

Podczas stosowania nawozów naturalnych inwestor kierować się będzie kilkoma zasadami:

- gnojowica nie będzie dozowana na pola w porze wieczornej lub w dni wolne i święta, gdy większość ludzi przebywa w domach i obejściach;
- prace polowe związane z nawożeniem pól, prowadzone będą wyłącznie, gdy wiejące wiatry nie będą skierowane w strefę zabudowy mieszkalnej;
- nawożenie gnojowicą nie będzie prowadzone w warunkach wysokiej wilgotności powietrza oraz wysokich temperatur, nawieziona gnojowica przykrywana będzie warstwą gleby (bronowanie lub orka), jak najszybciej po aplikacji. Beczkowozy, którymi transportowana będzie gnojowica, nie będą przepełniane, aby nie następowało zanieczyszczanie dróg w czasie transportu do miejsca przeznaczenia. Dodatkowo Inwestor dokładał będzie wszelkich starań, aby utrzymać na wysokim poziomie higienę w pomieszczeniach inwentarskich i czystość na terenie Centrum

Badawczo-Rozwojowego WIPASZ S.A., co przedkładać się będzie również na warunki hodowli oraz dobrostan zwierząt.

Planowana instalacja zgodnie z przepisami, zabezpieczona będzie również przed owadami (muchami) i gryzoniami. W celu ochrony obiektu przed gryzoniami, opracowany zostanie system deratyzacji, który w możliwie jak największym stopniu ograniczy ilość gryzoni w gospodarstwie i w jego bezpośrednim otoczeniu. Stosowane będą metody zwalczania gryzoni, poprzez rozłożenie na zewnątrz, wokół obiektu karmników deratyzacyjnych.

W celu minimalizacji uciążliwości zapachowych zastosowana zostaną środki minimalizacji emisji związków odorotwórczych w postaci m.in. DEZOSAN WIGOR. Zastosowanie preparatów minimalizujących, w regularnych odstępach czasu pozwoli nie tylko na zahamowanie procesu gnicia odchodów zwierzęcych, ale również wyeliminowanie w ten sposób przyczyny powstawania odorów wewnątrz budynku.

W dalszej kolejności będzie to miało bezpośredni wpływ zarówno na warunki zdrowotne hodowli.

Lokalizacja planowanego obiektu odbywała się będzie z zachowaniem wymaganych odległości określanych w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 października 1997r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz.U. 2014, nr 0, poz. 81: tekst jednolity) i Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2002, nr 75, poz. 690 z późn. zm.).

Realizacja przedmiotowego zamierzenia inwestycyjnego nie będzie powodować:

- ograniczenia dostępu do drogi publicznej,
- ograniczenia możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej i ciepłej oraz ze środków łączności,

- nie będzie powodować ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza, środowiska wodnogruntowego lub przekroczenia dopuszczalnych norm w zakresie emisji hałasu. Działalność produkcyjna pod względem emisji nie będzie przekraczać obowiązujących norm, przez co nie dojdzie do ograniczenia funkcji terenów przyległych. Zgodnie z art. 29 obowiązującej ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj.Dz. U. 2016, poz. 353) każdy ma prawo do składania uwag i wniosków w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa. W postępowaniu, w którym wymagany jest raport, zapewniany jest udział społeczności w procedurze oceny oddziaływania na środowisko przez właściwy organ administracyjny.

Zgodnie z ww. ustawą, właściwy organ administracji podaje do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy (w tym raportem ooś), możliwości składania wniosków i uwag. W tym terminie każdy ma możliwość zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz złożenia uwag i wniosków dotyczących planowanej inwestycji.

Podsumowując nie można do końca przewidzieć i określić możliwości wystąpienia konfliktów społecznych w odniesieniu do projektowanego przedsięwzięcia. Jednakże można stwierdzić, iż realizacja inwestycji zgodnie z założeniami przedstawionymi w niniejszym opracowaniu, będzie zgodna z literą prawa oraz nie będzie negatywnie oddziaływać na środowisko, w tym na stan zdrowia i życia ludzi.

Ad pkt. 40

Monitorowanie stanu środowiska na etapie budowy z uwagi na charakter robót jest zbędne.

Realizacja powyżej przedstawionych zamierzeń inwestycyjnych, umożliwi powstanie Centrum Badawczo-Rozwojowego, w którym WIPASZ S.A. prowadzi także badania w zakresie doświadczalnego wytwarzania pasz, które w części wykorzystane będą w dalszych badaniach związanych z doświadczalnym chowem trzody chlewnej. Badania nad hodowlą zwierząt, prowadzone będą na maksymalnej ilości stanowisk, wynoszącej w przeliczeniu na DJP 813,10 co wiązało się będzie z wprowadzaniem zanieczyszczeń do środowiska.

Wobec powyższego, zgodnie z przepisami art. 9 ustawy z dnia 16 listopada 2012 r. o *redukcji obciążeń administracyjnych w gospodarce* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1342), w których mowa o zmianie przepisów art. 285 ust. 2 i art. 286 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2017, poz. 519 z późn. zm.) dotyczącymi przedłożenia w Urzędzie Marszałkowskim województwa informacji o wprowadzonych do środowiska substancjach zanieczyszczających, właściciela dotyczył będzie obowiązek prowadzenie rocznych ewidencji rodzajów i ilości wprowadzanych do środowiska substancji zanieczyszczających oraz przedkładanie przedmiotowych informacji ww. organowi.

Nawiązując do przepisów art. 237 ustawy z 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz.U. z 2016, poz. 1987), prowadzący instalację zobowiązany będzie z uwagi na rodzaje i ilości planowanych do wytwarzania odpadów, do przedkładania organowi ochrony środowiska niezbędnej dokumentacji w zakresie wytwarzanych odpadów oraz sposobach ich zagospodarowania.

Po przystąpieniu do użytkowania przedmiotowej instalacji konieczne będzie także przez prowadzącego instalację, zgodnie z

przepisami ww. ustawy o odpadach, prowadzenie na bieżąco ewidencji wytwarzanych w związku z funkcjonowaniem planowanej do budowy instalacji odpadów niebezpiecznych oraz innych niż niebezpieczne, a także przedkładanie w tym zakresie stosownych informacji do właściwych urzędów.

Mając na uwadze rodzaje i ilości wprowadzanych do powietrza substancji zanieczyszczających oraz charakterystykę źródeł emisji, właściciela Centrum będzie dotyczył obowiązek wykonania wstępnych pomiarów wielkości emisji z instalacji.

Prowadzący instalację, z uwagi na ilość stanowisk do chowu trzody chlewnej, zobligowany zostanie do uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

Ponadto organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w tym przypadku Burmistrz Korsz, może zobowiązać Inwestora do wykonania "analizy porealizacyjnej" .

Celem analizy porealizacyjnej jest porównanie charakteru i wielkości prognozowanych oddziaływań zidentyfikowanych i opisanych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z oddziaływaniami, które wystąpiły w rzeczywistości po realizacji przedsięwzięcia. Organ nakładający w decyzji taki obowiązek musi określić precyzyjnie zakres i termin przedstawienia takiej analizy porealizacyjnej. Najczęściej jest to obowiązek wykonania pomiarów kontrolnych emisji zanieczyszczeń do powietrza lub natężenia hałasu z określeniem zasięgu ich oddziaływania. Ma to na celu ustalenie faktycznych oddziaływań na środowisko, wynikających ze zrealizowania określonego przedsięwzięcia, w tym sprawdzenie, czy planowane i zastosowane systemy zabezpieczeń w sposób wystarczający chronią środowisko. Koszty związane z wykonaniem takiej analizy ponosi inwestor.

Analiza porealizacyjna jest w swoim charakterze zbliżona do raportu

oddziaływania na środowisko, z tym że raport oddziaływania na środowisko opracowywany jest przed realizacją przedsięwzięcia, a analiza porealizacyjna po jego zakończeniu. Aby sporządzić analizę (podobnie jak raport) podmiot ją sporządzający musi posiadać odpowiednie kwalifikacje. Gdyby inwestor takiej analizy nie przedstawił, to organ wydający decyzję jest uprawniony do zawiadomienia WIOŚ (na podstawie art. 365 ust. 2 Prawa ochrony środowiska - dalej p.o.ś.) o niedopełnieniu obowiązku w celu wstrzymania decyzji o oddaniu do użytkowania nowo zbudowanego obiektu budowlanego lub instalacji, związanych z przedsięwzięciem zaliczonym do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z uwagi na niespełnienie wymagań ochrony środowiska, o czym mowa w art. 76 ust. 2 pkt 4 p.o.ś., tzn. dotrzymywania na etapie wymaganych prawem badań i sprawdzeń, wynikających z mocy prawa standardów emisyjnych oraz określonych w pozwoleniu warunków emisji.

Reasumując: analiza porealizacyjna pozwala na m.in.:

- sprawdzenie, czy cele wyznaczone w projekcie przedsięwzięcia zostały osiągnięte,
- sprawdzenie, czy eksploatacja przedsięwzięcia jest zgodna z zaakceptowanymi standardami, statusem lub praktykami,
- ocenę procedur kontrolnych celem stwierdzenia, czy przedmiot analizy (np. hałas powstający w wyniku eksploatacji drogi) także w przyszłości będzie odpowiadał uzgodnionym do stosowania wymaganiom,
- identyfikację błędów natury techniczno-technologicznej zrealizowanego zadania.

Monitorowanie stanu środowiska na etapie budowy z uwagi na charakter robót jest zbędne.

Ponadto należy wyjaśnić, że Inwestor po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie instalacji, będzie zobligowany do uzyskania od Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego pozwolenia zintegrowanego. W

przedmiotowej decyzji zostanie również zobowiązany do wykonania pomiarów wstępnych emisji zanieczyszczeń do środowiska przez laboratorium akredytowane.

Podsumowując należy podkreślić, że eksploatacja ww. instalacji objęta będzie stałym nadzorem weterynaryjnym i innych Inspekcji, jak również wewnętrznymi monitoringami i audytami.

W załączeniu:

- 1/ Pismo PPIS w Kętrzynie
- 2/ Pismo Burmistrza Korsza
z dnia 13.03.2018r.
- 3/ Ekspertyza sypkiego preparatu
DEZOSAN WIGOR
- 4/ Projekt koncepcyjny instalacji
- 5/ Praktyczne obliczenie zawartości azotu
- 5/ płyta CD z kopią mapy i rysunkami

Z upoważnienia
WŁAŚCICIEL
mgr inż. Jacek Konopka